

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

Αρ. 394

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΖΕΒΑΚΟ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΑΝΝΑΜΠΕΛΛΑΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Νέος ανασταναγμός και νέοι λυγμοί ακούστηκαν από το υπόγειο. 'Ο Παρναγιάν, έχοντας μαζί του τον Πιτώ κι' έναν άλλο αδέσποτο σκύλο, με τον οποίο ο Πιτώ είχε παίξει τελευταία στενές φίλίες, πλησίασε στην πόρτα κι' άφουγκράστηκε. Άκουσε κατόπιν και διέκρινε τον Γαίλ γονατισμένο στο σκοτάδι.

— Πιτώ, είπτε τότε ο τυχοδιώκτης στο γυό του, κάθισε εδώ στην πόρτα με τα πιστόλια στα χέρια κι' αν κανένας απ' αυτούς τους άθλιους προσπαθήσει να φύγει, σκότωσέ τον.

— Έλεος, αθήντα! ψιθύρισε ο επιστάτης.

— Ά, βλέπω ότι φοβάσαι πολύ το θάνατο...

— Ναι, φοβάμαι πολύ... πάρα πολύ... μη με θανατώσετε!...

Και, λέγοντας αυτά τα λόγια, ο Γαίλ έσπευσε σύγκομος.

— Φοβάσαι! έξακολούθησε να του λέει ο Παρναγιάν. Κι' αν σου έδιναν την ευκαιρία να γλιτώσεις τη ζωή σου;

— Ό! επιβίωσε ο επιστάτης, ενώνοντας τα χέρια του βικτεριαλά. Θα ήμουν, βέβαια, Ζητήστε μου, βέβαια, θα σας δώσω όλα τα υπάρχοντά μου... Είμαι πλούσιος, πολύ πλούσιος...

— Δεν τα θέλω τα χρήματά σου! του είπτε ο Παρναγιάν περιφρονώντας.

— Τι θέλετε λοιπόν; 'Ω, πείτε μου, πείτε μου, γι' το Θεό!

Φοβάμαι, πολύ φοβάμαι...

— Μη φοβάσαι. Δεν θα σε κρεμάσω. Δεν θα σ' αγγίξω μάλλον και θα σ' αφήσω ελεύθερο να φύγεις, αλλά με μία συμφωνία...

— Ποιά; ρώτησε ο γέρος με ανέμενη στη χαρά.

— Να μου πεις σε ποιά μέρος ο κύριός σου οδήγησε την κυρία ντε Πιέν και την κόρη της...

— 'Ο Γαίλ κίταξε τον Παρναγιάν τρομαγμένα και του είπτε:

— Λοιπόν σκοτώστε με, αν θέλετε. Ποτέ όμως δεν θα μάθετε αυτό που ζητάτε...

— 'Ο Παρναγιάν, χωρίς να χάσει καιρό, φώναξε στο γυό του:

— Πιτώ, δώσε μου το σκουπί να κρεμάσω αυτό το κτήνος!

— 'Ο Γαίλ όμως δεν τ' άκουσε.

— Εξέρω καλά, ότι δεν φέρετε το σκουπί που λέτε, είπτε στον τυχοδιώκτη. Σας πληροφορώ λοιπόν, ότι στην αυλή είναι ένα άμαξα και μέσα σ' αυτό υπάρχει ένα ξαφειστό σκουπί. Μ' αυτό ήθελα να σας δώσω και να σας ρίξω έπειτα στο ποτάμι. Πηγαίνετε να το πάρετε και κρεμάστε με...

— Να πάρη ή δογή! βροντήθηκε ο Παρναγιάν. Αυτός ο γέρος είναι νόστιμος, μη την αλήθεια...

Και, τραβώντας το μαχαίρι του, είπτε:

— Γαίλ, εκτιμώ το θάρρος σου και γι' αυτό δεν θα σε κρεμάσω, αλλά θα σε σκοτώσω μ' αυτό...

— Εκτόνος, χτυπάτε, να ή καρδιά μου! ακούστηκε ο Γαίλ, ανοίγοντας το φρεμά του. Μονάχα, αν θέλετε να εισακουστέ την επιθυμία ενός μελλοθανάτου, σας παρακαλώ να πήρε στο στρατάκι Μονμορανσύ, δια πέθανε ποτός στον δορυ μου και σ' αυτόν.

— Έξαρνα, πίσω απ' τον τυχοδιώκτη, ακούστηκε μια τρεμάμενη φωνή:

— Κύριε Παρναγιάν...

— 'Ο τυχοδιώκτης γύρισε κι' είδε νύχτα προς το μέρος του ο άνεμος του Γαίλ, ο Γενιώ.

— Έννοια σου, του είπτε ο Παρναγιάν, θάρρη κι' ή δική σου ή περδιά. Άσε να διορθώσω πρώτα το θείο σου κι' έπειτα θα λογαριαστούν και μαζί...

— Τό ξέρω, απάντησε ο Γενιώ, και γι' να γλιτώσω τ' αυτιά μου, έχω να σας προτείνω ένα συμβιβασμό. Εγώ γνωρίζω σε ποιά μέρος βρίσκονται ή δυο κυρίες που ζητάτε.

— Σας σέβω, άχρηστε! του φώναζε ο θεός του. Μην πιστεύεις αυτόν το βλάκα, κύριε Παρναγιάν...

— Συγγνώμη, αλλ' «αυτός ο βλάκας» ενδιαφέρεται πολύ γι' τα αυτιά του... τον διέκρινε ο άνεμος του.

— Θα σας πη ψέμματα, έξακολούθησε ο Γαίλ. Θέλει να σας εξα-

πατήση. Μην τον πιστεύετε...

— Όχι, θα πω την αλήθεια, φώναζε ο Γενιώ. Εγώ ακολουθώσα εκείνο το βράδυ το άμαξι και τα είδα όλα. Είδα και πού στάθηκε το άμαξι...

— Άμέσως κατέβηκε κι' ο γυός Παρναγιάν στο υπόγειο γι' να ακούση τη συνέχεια.

— Έμπρός, λέγε! διέταξαν πατέρας και γυός μαζί τον Γενιώ.

— Αναλαμβάνω λοιπόν να σας οδηγήσω στο μέρος αυτό, συνέχισε ο τυχοδιώκτης με τα μαχαίρια απλά. Θα σας πάω στο σπίτι όπου βρίσκονται ή δυο κυρίες.

— Πού είναι το σπίτι αυτό; ρώτησε μ' αντιστοιχισμό ο γυός Παρναγιάν.

— Στην οδό 'Ασκίας.

— Στην οδό 'Ασκίας! φέλλισε κατάπληκτος ο επιστάτης. Και ο ποιά σπίτι άσκησες;

— Σιωπή, άμπε! Σκάσε, σου λέω! ώρυσταν ο Γαίλ. Άν το μάτι ο άφάντης, θα σε ψήση ζωντανό...

— Ελά του παρόντος θέλω να σώσω τ' αυτιά μου, γι' τα παροκάτω έχει ο Θεός!...

Αποκρίθηκε ο Γενιώ μ' αταραξία.

Και κατόπιν, γυρίζοντας στον Παρναγιάν, πρόσθεσε:

— Κύριε, το σπίτι όπου είναι φυλακισμένες ή δυο κυρίες, μπορεί να το βρήκε εύκολα. Είναι άκριβος στη γωνία των οδών 'Ασκίας και Τραπεζίας και έχει πρόθυμη πόρτα...

— 'Ο επιστάτης έβγαλε τότε μια κωνική γεμάτη δογή κι' άγανάκτησε κι' ή κωνική αυτή ήταν σίγουρη απόδειξη ότι ο Γενιώ δεν έλεγε ψέμματα.

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

— Άς τρέψουμε, μη χάνουμε καρό φάσμα...

Ο Παρναγιάν πλησίασε στην πόρτα κι' άφουγκράστηκε...

Οι δυο Παρναγιάν τον άφησαν στα χάλια του και βγήκαν απ' το μεγάλο Μέση. Άμα βρέθηκαν στο δρόμο, ο πατέρας είπτε στο γυό του:

— Πού να κατοική τάχα στο σπίτι με την πρόσηνη πόρτα; Πολύ πιθανόν κανένας αξιοματίας του Μονμορανσύ με διόκληση φρονιά μαζί του. Σου προτείνω λοιπόν να περιμένουμε να νυχτώσει κι' τότε να πάμε μαζί γι' να ξελευθερώσουμε τις δυστυχισμένες γυναίκες.

— Πατέρα, αποκρίθηκε ο επιστάτης, έχει μέσα δεν υπάρχει ούτε αξιοματίας, ούτε φρονοιά. Θα πάω μόνος μου έγω...

— Τό ξέρεις λοιπόν αυτό το σπίτι;

— Ναι, τό ξέρω. Μονάχα γι' ένα πράγμα άμφίβολο, αλλά δεν μπορώ να σου το πω...

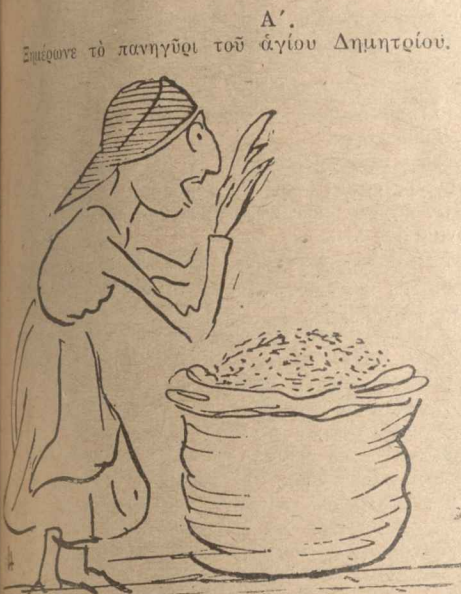
— Δεν σε καταλαβαίνω. Είναι κανένα μυστικό;

— Ναι, ένα μυστικό που πρέπει να μην το μαρτυρήσω. Είναι το μυστικό του ανθρώπου που άγαπά και σέβεται περισσότερο από κάθε άλλον στον κόσμο, βρετο! από σας, πατέρα.

(Ακολουθεί)

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Ο ΚΟΥΜΠΑΡΟΣ

Πολλάν δροια, δελιές, κυρποκούδονα...

καλοδωδα, χαλβάδες, καραμέλλες, γίδες και γουρουνάκια ψημένα στο φούρνο...

— Άλλος, άλλος, κύριοι και τα πήρανε!...

— Όλα αυτά ο κόσμος γέμισε το δρόμο και τη μεσημερία του Κεφαλοβρυσιού, κάτω από τα γιγαντιαία πλατάνια, όπου γινόταν κάθε χρόνο το παζάρι, πλάι στη μεγάλη βρύση του μισοχωριού, την 'Αρατόδρουσι.

— Εκτός όμως των εμπόρων και των εορταστών και των τυχοδιωκτών έσπευσε το δικό του το άρνι, γι' να πάρεται γνωστούς και φίλους, έτοιμαζε το κακορέτσι γρήγορο-γρήγορο, με μπόλικο πιπέρι, σιγά να τραβήξει χροιά, έτοιμαζε το σπληνάντερο το πιπεράτο κι' έπαινε κατηγορημάτως τους δούλους έπειτα γι' να διη και να γαϊτόν τα σκαζτά.

— Κι' ταυ χρόνου! Βοήθειά μας ού 'Αι-Δημήτρης!

— Ήχησαν, παρρησιώδως...

— Έπαινε να βραδιάζει πιά.

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

— Παντού άρχισαν ν' ανάβουν λύχνοι, λάμπες άσε-

Ο επιστάτης ο Μπαταριάς.

Ο επιστάτης ο Μπαταριάς.

Ο επιστάτης ο Μπαταριάς.

Ο επιστάτης ο Μπαταριάς.

Ο επιστάτης ο Μπαταριάς.

Ο επιστάτης ο Μπαταριάς.

Ο επιστάτης ο Μπαταριάς.

Ο επιστάτης ο Μπαταριάς.

Ο επιστάτης ο Μπαταριάς.

αυτός στρατιωτικός, κι' έφερε συνεπώς να τον τιμήσουν με την καλύτερη τους συμπεριφορά.

— Πού ξέρετε, ούρε σεις, τους είπτε, αν αβήριον δεν άγιάσ' κι κανένας από μ'ας κι δεν του κάνουν πανηγύρια;

— Γι' αυτό, κύριε, είπτε ο υποδεκαετής Διαρκάκης, δεν θα ήθελα γι' την άφροσύνη μ' πανηγύρια...

— Άλλά τί θα ήθελε, κύριε; Λιανούλα;

— Κοιμωρέτο! κι γαρδούμπα θα ήθελα. Τι να τα κάνουν δα τα κρηγιά κι τα λιβάνια;

— Αφού λοιπόν τα τραπέζια των κρασοπουλιών γέμίζουν πελάτες. Μπαταριάς μίλησε «διόντως» στους άνδρες του, τους μοίρασε κατόπιν σε διάφορα καταλύματα, κρατώντας το σπίτι του προέδρου της κοινότητας γι' τον εαυτό του.

Πολλοί λόγοι σοβαροί και μη επιδεχόμενοι γαμμά αντίρρηση έπέβαλαν στο Μπαταριά να μείνη στο κονάκι του προέδρου.

Πρώτα-πρώτα ο πρόεδρος ήταν κι' αυτός επιλογίας μια φορά.

— Άν δεν «κονέψει» λοιπόν ο επιλογίας στο σπίτι του προέδρου, ποιός θα «κονέψει», ο υποδεκαετής;

Δεύτερον ο Μπαταριάς ήταν κοιμωρός του προέδρου—του είχε διατίσει τον Σταθάκη—και θα ήταν προσβολή μεγάλη να πήγαινε να καταλύσει αλλού.

Τρίτον ο πρόεδρος, ο Μήτσος Περαδωθής, ήταν συντρονικοκύρης κι' είχε όλα τα έλεη του Θεού στο σπίτι του. Μαζύ με τα έλεη του Θεού ήταν κι' ή Λεμονιά ή Περαδωθίνα, χάρισμα και άριστοέργημα της πλάσεως και πόνοσ και δουρλισμός του επιλογία!

— Στον ποτήρη' να τη πίνης, ρε παιδί μ', κι να μην ξιδηράς ποτέ!

— Άν δεν μπορούσε να την πιη στο ποτήρι ο Μπαταριάς, τη σερφίσε με τα μάτια κι' όχι μόνον δεν ξεδιψούσε ο φτωχός ποτέ, αλλά όσο την έβλεπε μεθούσε από πολύ και μεθώντας δεν ήξερε τί έλεγε...

Μά βρετο! απ' όλα αυτά ο Περαδωθής είχε μυσώσει τον νινδινό κι' είχε τέσσερα τα ματια του.

Μά κι' ο Μπαταριάς κατέβηκε τη φορά αυτή στο χωριό, άποφασισμένος να φέρη άποτέλεσμα.

— Ή ταν ή έπ' τας!...

Τό όποιον μεταφρασόμενον στην εύχονική σημαίνει: «Κοιμωράν Λεμονιάν ή θάνατος»!

Τό βράδυ φάγανε καλά και κρασοβολήθηκαν γενναία στο σπίτι του προέδρου.

Στο τραπέζι ο Μπαταριάς έφαιε τις πρώτες δογματικές βολές.

— Έβίβα, κοιμωρά!

— Εισεγγεία κοιμωροσύνη μου... Νά ξήρως κι' ό,τι ίπενωσής!

— Αμην, ού Μιγαλοδύναμους!

— Εισεγγείαν!

— Τόκα άλλη μιά, κοιμωροσύνη! Τόκα, κοιμωρά μ'!...

Κι' όλο την κίταζε κι' αντιστάθηκε σαν αγριόγατος.

(Τό τέλος στο προηγούμενο τεύχος).

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ. — Άλλος... άλλος, κύριοι, και τα πήρανε!...

Τά τραπέζια των κρασοπουλιών γέμίζουν πελάτες.

Μπαταριάς μίλησε «διόντως»

σε τους άνδρες του, τους μοίρασε κατόπιν σε διάφορα καταλύματα, κρατώντας το σπίτι του προέδρου της κοινότητας γι' τον εαυτό του.

Πολλοί λόγοι σοβαροί και μη επιδεχόμενοι γαμμά αντίρρηση έπέβαλαν στο Μπαταριά να μείνη στο κονάκι του προέδρου.

Πρώτα-πρώτα ο πρόεδρος ήταν κι' αυτός επιλογίας μια φορά.

— Άν δεν «κονέψει» λοιπόν ο επιλογίας στο σπίτι του προέδρου, ποιός θα «κονέψει», ο υποδεκαετής;

Δεύτερον ο Μπαταριάς ήταν

Ο ΘΡΥΛΟΣ ΚΑΙ Η ΖΩΗ

ΤΟ ΠΡΟΠΑΤΟΡΙΚΟ ΑΜΑΡΤΗΜΑ

ΡΑΓΕ ποιά είναι η αλήθεια για την εθόνη της προπατορικής αμαρτίας; Μια Αγγλίδα σωφρατίστρια ισχυρίζεται ότι είναι καλώς πληροφορημένη — όπως λένε στη δημοσιογραφική γλώσσα — για το βιβλικό αυτό ζήτημα. Τά γεγονότα δεν συνέβησαν, λέει, όπως τα διηγείται η σχετική παράδοση, ή οποία εμφανίζεται δυσμενώς διατεθειμένη εναντίον της πρώτης γυναίκας.

Η αληθινή έκδοση σχετικάς είναι εκείνη που μεταδίδεται, από τη μία γενεά στην άλλη, στη χώρα του Μαχίτιμα Γκάντι.

Ίδου λοιπόν τι μας λέει η Ίνδικη Μυθολογία για το φλέγον αυτό ζήτημα:

Εν πρώτοις, η Εύα δεν ήταν ξανθή. Ήταν μελαχροινή, και το πιθανότερον είχε βάψει τα μαλλιά της με... ξυζενέ!

Έπειτα, ο Παράδεισος δεν ήταν στην Ευρώπη, αλλά σε κάποιο νησί του Ίνδικου Ωκεανού.

Το νησί αυτό είχε μεγάλα και ισσερά δάση, με δέντρα αιωνόβια, αφού δεν υπήρχαν Έλληνες τοσπάνιδες να τους βάλουν φωτιά. Είχε και καρποφόρα δέντρα με θαιμιά και παρόμοια φρούτα, που δεν υπήρχον σήμερα... Δεν είχε γνωστόν αν υπήρχαν και σκυιές, άλλ' εν πάση περιπτώσει η Εύα δεν είχε καμιάν ανάγκη από σκυοφύλακα, τα οποία εφευρέθησαν αργότερα, από τους σεμνοτικούς ζωγράφους, για να σκεπάζουν τη γυναικεία γυναιότητα. Οι σύγχρονοι μάλιστα ζωγράφοι δεν χρησιμοποιούν καθόλου το φύλλο της σκιάς στις εικόνες τους.

Τέλος, ο Παράδεισος είχε και διάφορα ζώα, π.χ. παχύνια, που έδιναν μαθήματα κοκεταρίας στην Εύα, περισσότερα, από την εμάθαν, πώς ν' αναστενάζει περιπαθώς, μαυμόδακα, που τη διασκεδάζαν στις ώρες της ανίας της, και άλλα. Γιατί ερχόνταν σιγμίες που η καυμένη η Εύα έζηττε τρομέρα.

Πήγαινε όμως κανείς στον Παράδεισο, όταν μάλιστα δεν είχε μόνος; Και πως έστενοχωριόταν η Εύα, αφού είχε κοντά της τον Άδάμ, το λατρευτό της συμβίο;

Λοιπόν, εδώ ακριβώς ήταν ο κόμπος. Φαίνεται ότι στην ψυχή του πρώτου σκύνου είχε εισχωρήσει λαθραίως και ύπουλα ο Πειρασμός. Γιατί υίλις έπερσε η εσέληνη του μέλιτος — ή και περισσότερες τέτοιες σεληνές — ο Άδάμ άρχισε να γίνεται μελαγχολικός. Άφηνε την Εύα μόνη, πλατύτανε συλλογισμένως κάτω από τα πελώρια π.μ.π.ο. και τ' άποκαρτόδεντρα, ή έβαινε την άερογυαλιά, στο μακρως, και με μάτια ρεμβώδη, σάν ποιητής της ρωμαντικής σχολής, άφηνε το νου του ν' άρμενέιη στο άχανές πέλαγος. Και όταν η Εύα έζητοσε να μάθει την αίτια της μελαγχολίας του, ο Άδάμ άπαντοίσε πάνω-κάτω έτσι:

— Βαρέθηκα πιά τον Παράδεισο, βρε γυναίκα! Η ψυχή μου ζητάει το άγνωστο. Θέλω ν' άλλαξω περιβάλλον, να πάω σε άλλους Παράδεισους... Φαντάζομαι ότι σε κείνο το άντικρινό νησί υπάρχουν άλλες άπολαύσεις, άγνωστες σε μιά, αλλά πολύ γοητευτικότερες... Έκεί θέλω να πάω, σε κείνο το μαγετικό νησί. Άχ, εδω θα με φάη το μαράζι, γυναίκα!...

Και με στεναγμό πονεμένης ψυχής, της έδειχνε το άνακρινό νησί, με άλλα δέντρα, άλλα πουλιά, άλλη ζωή.

— Σε καλό σου, άντρα μου! ισομοιούριζε ή καμωρή η Εύα και τον έκοιταξε λυπημένη, στενοχωρημένη γιατί την άφηνε μόνη...

Ήταν πραγματικώς ά λ λ η ή ζωή στο άντικρινό νησί, ή μήπως ή ζωική φαντασία του Άδάμ δημιουργούσε κόμους άντιπάρκτους, άπολαύσεις χημικές;

Στην άρχη η Εύα έπίστευε ότι ο άντρας της είχε πάθει κάποια ψυχική ασθένεια, δηλαδή ότι του είχε σπείρει, άυστηχώς όμως δεν υπήρχε την έποχή εκείνη στον Παράδεισο κανένας ψυχίατρος, ούτε πάλι η Εύα μπορούσε να περιμένη την εμφάνιση κανενός τέτοιου... Προσπάθησε λοιπόν να παρηγορήσει με τρυφερά λόγια τον άντρα της και, το σπου-

δαίστερο, να τον παρακολούθη στις έρμηκές του περιπλανήσεις...

Μια μέρα, η Εύα, κρυμμένη πίσω από τον κορμό ενός δέντρου, είδε τον Άδάμ να κάθεται σ' ένα βράχο και να κάνει σήματα...

— Δυστυχία μου! έσκέφτηκε ή σιμβία του. Καλά τ'άλεγα. Πάνο ά άντρας μου... Τούτοσηρη!...

Άλλά κοιτάζοντας προσεχτικότερα, ή Εύα διέκρινε στην άερογυαλιά του άντικρινού νησιού σιμίες να κοινούνται, να πηγαίνουνται, σιμίες που είχαν σχήμα σάν ανθρώπινο και, το τρομερότερο, ή οι σιμίες ήταν γυναίκες!...

— Μπρέ! έκανε ή Εύα, υπάκουον λοιπόν και άλλες γυναίκες... Και ζητούν να μωύ τον ξεμαλίσουν;! Άμ δεν θα το φάνε... Έχουν την γνώση οι φύλακες!

Η Εύα άποτραβήχτηκε από τον κρηφώνα της, χωρίς να την έλπιφθ ή ο Άδάμ, και πήγε σπίτι, όπου έκαλλοπίστηκε και έπερσε το φαντασιολόγο σκύνου της, ο όποιος όμως μόλις κατά το βράδι παρουσιάστηκε στη σύζυγιά της.

Η Εύα δεν του έλεε τίποτα για την πρώτη σκηνή.

— Κάτσε, άντρα μου, να φάμε.

Σιωπηλός ο Άδάμ πήρε θέση στο τραπέζι.

Έφαγαν ένα «πα» αδεισίον πτηνόν, ημμένο στη σούδα, την έλαφισο, μπαγιάνες, κ' έπεσαν να κοιμηθούν.

(Ένταύθα, ο Άρχάγγελος του μυστοσηματισμού, που φρουρεί την πόρτα κάθε σκύνου θαλάμου, μάς αναγκάζει να βάλουμε άποσπρητά...).

Από την ήμερα κείνη, ή Εύα κατακόκτεινε άγρυπνη τις νύχτες του άντρας της, που έπληγανε, τί έκανε.

Ύστερ' από λίγες μέρες, κρυμμένη πάντοτε, είδε το ρωμαίο Άδάμ να σέρνει ένα μακρό κορμό δέντρου κατά τη θάλασσα! Ο κορμός ήταν τεράστιος (πολύ μεγαλύτερος από τους στύλους που έστησε ή Πύρρος επάνω από τα κεφάλια των ευνυχών Αθηναίων, άλλ' ο φοβερός Προτόπλαστος τον έσερνε με όση εύκολία ένα μεμψηγι σέρνει στη φωλιά του ένα άγριο).

Άμα ο Άδάμ έφτασε στην άερογυαλιά, έρριξε τον κορμό, σάν είδος γέφυρα, από το νησί στο Παράδεισο στο άντικρινό. Τα δύο νησιά συνεδέθηκαν έτσι και δεν έμεινε πιά σάν Άδάμ παρ'ά να περάση στη χώρα των μυστικών του πόθων, όπου υπήρχαν οι γοητευτικές ελπίδες.

Τη στιγμή όμως που ήταν έτοιμος να πατήση το πόδι του στην αυτοσχέδια εκείνη γέφυρα, ή Εύα βγήκε μυστά, τον άρπαξε από το μπράτσο κ' άκούμησε το κεφάλι της στον ώμο του... Ο Άδάμ είχε πιαστεί στα πόδια! Έν τούτοις, με περισσή ελκυστικότητα, έμολόγησε τα πάντα.

— Φεύγεις, άντρούλη μου; ρώτησε με παράνοη ή Εύα.

— Φεύγω, γυναίκα. Δεν μπορώ να ύπνοφω και αυτή τη μονοτονία!...

— Κ' έμένα που μ' άφηνεις;

— Μα... στον Παράδεισο!

— Μόνη; Πώς θα ζήσω μόνη; Μονάχος του διέξη κανείς ούτε στον Παράδεισο!... Μ' έγκαταλείπεις έμένα, που είμαι πιασμένη από μιά πλευρά σου!

Και τα μεγάλα μάτια της Εύας γέμισαν δάκρυα. Δεν υπήρχε άμειβόλια: Το θέαμα θα ήταν ασυμμετρικό. Ούτε ή Γκλόρια Σβάνσον θα έκανε έτσι έρωτα. Οι λυγροί άνεταράζον τα στοργικά μύλα της στήθους της. Ο Άδάμ συγκινήθηκε, έτοιματιστηκε.

— Γυναίκα, της έλεε, ούτε να μείνω μπορώ στον τόπο αυτό της ανίας, ούτε να φύγω χωρίς έσένα. Θα σε πάρω μαζί, θέλεις;

— Και με ρωτάς;...

Οι Προτόπλαστοι άναγκάστηκαν να μετανοήσουν. Άποσκεινές δεν είχαν το πρόγραμμα ήσαν ένοχοι.

Έξαφνα, παρουσιάστηκε μιά δυσκολία: Πώς να περάσουν και οι δύο από το στενό κείνο γέφυρα, που όποιος ένας μόνο άνθρωπος μπορούσε να περπατήσει;

— Προχώρησε συ πρώτη, έλεε ο Άδάμ, και εγώ ακολουθώ!

Έτσι και έγινε.

Οι Προτόπλαστοι άρχισαν την άεροβασία... Έχαν φτάσει στη μέση του γερνιού — κάτω από γέφυρα — το άφορμένο κύμα του Ωκεανού... Σε μιά στιγμή, ή συγκινημένη Εύα γύρισε το κεφάλι να δει τον άντρα της, τρέκλιζε κ' έχασε την ισορροπία!

Στην κρίσιμη κείνη στιγμή ο Άδάμ έπρόφρασε και την άρπαξε στα ρομαία του μαρτάρι:

— Διεή μου! έφώναξε, σάν να έφροδέρζε το θένατο.

Μετά το προπατορικό άμάρτημα. Η Εύα και ο Άδάμ.

ΤΑ ΤΙΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑΔΕΣ

ΤΙ ΩΦΕΛΕΙ ΚΑΙ ΤΙ ΒΛΑΠΤΕΙ

Το ζυμά των ροδαίνων όφελει πολύ στους διαλείποντας πυρετούς, στον έσπρω (χρυσή) και στις στομαχικές διαταραχές.

Τα φύλλα της άνεμόβλης έπαφούν, αν τα βάλουμε κοπανισμένα έ πάνω στο δέρμα μας, δώας και ό σιντασιμός.

Το ζυμά από βρασμένα φύλλα άγριολήματος κάνει πολύ καλό στην καρδιά.

Κατάσπασμα από φύλλα ροδαίνων μάλα καλόνει τον πόνο των φλοισμών λαιμών, των χτυπημάτων και των πληγών.

Μην άφήνετε τα παιδιά να τρώνε τ' άμύγδαλα των κοινοιστών των ροδαίνων, γιατί περιέχουν πρωσοικό όξύ. Έκτός από τον πόνο της ροδαίνων, όλα τα άλλα, κορμούς, κλάδοι, κοινοιστά, είναι άβλαβή. Έπίσης δεν πρέπει να τρώγονται και τ' άμύγδαλα των κοινοιστών των βερβερικών.

Το θύμα έραπει την ψύχα. Βοέχετε δηλαδή σε δυνατό άφελος έραπει μιά βοήθεια λίγο σελήνη και πάλι μ' αυτή τα μολυσμένα μέρη. Πρέπει όμως ή αλυσή αυτή να γίνεται συχνά.

Ζωστή μάνα άροματισμένα με θυμάρι, λαιμών πολύ τ' άδύνατα παιδιά. Άφελμα ένα έλκος για τα μικρά και τα μύακια σε έλκωμα χαμηλού, 40 άνδρα χαμηλού σε μιά νερό.

Το χαμηλό είναι επίσης καλό για τα νεύρα σε άναστασία.

Το άνθος του κρήνου μουσκεμένο σε λάδι ένα ή σε άμύγδαλα, κάνει πολύ καλό στις πηγές και στα γδαρσίματα. Πρώ πάντων όφελει πολύ στις πληγές από κόψιμο μαχαριού.

Οι βελόνες του κρήνου, βρασμένοι σε νερό ή σε ραί, έραπει πολύ στα πρηξιμάτα, που περπατούν από έσπαρσίματα και στις φλοισμούς και έρεθισμούς των παρουνιχών.

Επίσης έπαφούν την όρμησιση των άποστημάτων.

Το άνθος του κρήνου μουσκεμένο σε λάδι ένα ή σε άμύγδαλα, κάνει πολύ καλό στις πηγές και στα γδαρσίματα. Πρώ πάντων όφελει πολύ στις πληγές από κόψιμο μαχαριού.

Οι βελόνες του κρήνου, βρασμένοι σε νερό ή σε ραί, έραπει πολύ στα πρηξιμάτα, που περπατούν από έσπαρσίματα και στις φλοισμούς και έρεθισμούς των παρουνιχών.

Επίσης έπαφούν την όρμησιση των άποστημάτων.

Το άνθος του κρήνου μουσκεμένο σε λάδι ένα ή σε άμύγδαλα, κάνει πολύ καλό στις πηγές και στα γδαρσίματα. Πρώ πάντων όφελει πολύ στις πληγές από κόψιμο μαχαριού.

Οι βελόνες του κρήνου, βρασμένοι σε νερό ή σε ραί, έραπει πολύ στα πρηξιμάτα, που περπατούν από έσπαρσίματα και στις φλοισμούς και έρεθισμούς των παρουνιχών.

Επίσης έπαφούν την όρμησιση των άποστημάτων.

Το άνθος του κρήνου μουσκεμένο σε λάδι ένα ή σε άμύγδαλα, κάνει πολύ καλό στις πηγές και στα γδαρσίματα. Πρώ πάντων όφελει πολύ στις πληγές από κόψιμο μαχαριού.

Οι βελόνες του κρήνου, βρασμένοι σε νερό ή σε ραί, έραπει πολύ στα πρηξιμάτα, που περπατούν από έσπαρσίματα και στις φλοισμούς και έρεθισμούς των παρουνιχών.

Επίσης έπαφούν την όρμησιση των άποστημάτων.

Το άνθος του κρήνου μουσκεμένο σε λάδι ένα ή σε άμύγδαλα, κάνει πολύ καλό στις πηγές και στα γδαρσίματα. Πρώ πάντων όφελει πολύ στις πληγές από κόψιμο μαχαριού.

Οι βελόνες του κρήνου, βρασμένοι σε νερό ή σε ραί, έραπει πολύ στα πρηξιμάτα, που περπατούν από έσπαρσίματα και στις φλοισμούς και έρεθισμούς των παρουνιχών.

Επίσης έπαφούν την όρμησιση των άποστημάτων.

Το άνθος του κρήνου μουσκεμένο σε λάδι ένα ή σε άμύγδαλα, κάνει πολύ καλό στις πηγές και στα γδαρσίματα. Πρώ πάντων όφελει πολύ στις πληγές από κόψιμο μαχαριού.

Οι βελόνες του κρήνου, βρασμένοι σε νερό ή σε ραί, έραπει πολύ στα πρηξιμάτα, που περπατούν από έσπαρσίματα και στις φλοισμούς και έρεθισμούς των παρουνιχών.

Επίσης έπαφούν την όρμησιση των άποστημάτων.

Το άνθος του κρήνου μουσκεμένο σε λάδι ένα ή σε άμύγδαλα, κάνει πολύ καλό στις πηγές και στα γδαρσίματα. Πρώ πάντων όφελει πολύ στις πληγές από κόψιμο μαχαριού.

Οι βελόνες του κρήνου, βρασμένοι σε νερό ή σε ραί, έραπει πολύ στα πρηξιμάτα, που περπατούν από έσπαρσίματα και στις φλοισμούς και έρεθισμούς των παρουνιχών.

Επίσης έπαφούν την όρμησιση των άποστημάτων.

Το άνθος του κρήνου μουσκεμένο σε λάδι ένα ή σε άμύγδαλα, κάνει πολύ καλό στις πηγές και στα γδαρσίματα. Πρώ πάντων όφελει πολύ στις πληγές από κόψιμο μαχαριού.

Οι βελόνες του κρήνου, βρασμένοι σε νερό ή σε ραί, έραπει πολύ στα πρηξιμάτα, που περπατούν από έσπαρσίματα και στις φλοισμούς και έρεθισμούς των παρουνιχών.

Επίσης έπαφούν την όρμησιση των άποστημάτων.

Το άνθος του κρήνου μουσκεμένο σε λάδι ένα ή σε άμύγδαλα, κάνει πολύ καλό στις πηγές και στα γδαρσίματα. Πρώ πάντων όφελει πολύ στις πληγές από κόψιμο μαχαριού.

Οι βελόνες του κρήνου, βρασμένοι σε νερό ή σε ραί, έραπει πολύ στα πρηξιμάτα, που περπατούν από έσπαρσίματα και στις φλοισμούς και έρεθισμούς των παρουνιχών.

Επίσης έπαφούν την όρμησιση των άποστημάτων.

Το άνθος του κρήνου μουσκεμένο σε λάδι ένα ή σε άμύγδαλα, κάνει πολύ καλό στις πηγές και στα γδαρσίματα. Πρώ πάντων όφελει πολύ στις πληγές από κόψιμο μαχαριού.

Οι βελόνες του κρήνου, βρασμένοι σε νερό ή σε ραί, έραπει πολύ στα πρηξιμάτα, που περπατούν από έσπαρσίματα και στις φλοισμούς και έρεθισμούς των παρουνιχών.

Επίσης έπαφούν την όρμησιση των άποστημάτων.

Το άνθος του κρήνου μουσκεμένο σε λάδι ένα ή σε άμύγδαλα, κάνει πολύ καλό στις πηγές και στα γδαρσίματα. Πρώ πάντων όφελει πολύ στις πληγές από κόψιμο μαχαριού.

Οι βελόνες του κρήνου, βρασμένοι σε νερό ή σε ραί, έραπει πολύ στα πρηξιμάτα, που περπατούν από έσπαρσίματα και στις φλοισμούς και έρεθισμούς των παρουνιχών.

Επίσης έπαφούν την όρμησιση των άποστημάτων.

Το άνθος του κρήνου μουσκεμένο σε λάδι ένα ή σε άμύγδαλα, κάνει πολύ καλό στις πηγές και στα γδαρσίματα. Πρώ πάντων όφελει πολύ στις πληγές από κόψιμο μαχαριού.

Οι βελόνες του κρήνου, βρασμένοι σε νερό ή σε ραί, έραπει πολύ στα πρηξιμάτα, που περπατούν από έσπαρσίματα και στις φλοισμούς και έρεθισμούς των παρουνιχών.

Επίσης έπαφούν την όρμησιση των άποστημάτων.

Το άνθος του κρήνου μουσκεμένο σε λάδι ένα ή σε άμύγδαλα, κάνει πολύ καλό στις πηγές και στα γδαρσίματα. Πρώ πάντων όφελει πολύ στις πληγές από κόψιμο μαχαριού.

Ο ΗΡΩΣ ΠΟΥ ΠΕΘΑΝΕ...

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΝΑΥΑΡΧΟΥ ΒΟΤΣΗ

Η ευσέβεια του ήρωικού ναυάρχου. Πρώ του περμικού του θριαμβού. Ο άγιασμός των τορπιλλοβλητικών σελήνων. Στο λιμάνι της Θεσσαλονίκης, υπό τα έχθρικά κανόνια. Η σωτηρία σημαδεύρα. Η βοήθεια του φεγγαριού. Άντικρυ στον έχθρο. Άδέστοι. Και όμως οι προβελείς έρευνούν παντού. Η πρώτη τορπίλη. Η άνατίναξίς του «Φετχί Μπουλέντ».

Συνεχίζουμε και σήμερα τη δημοσίευση των σχετικών με τη ζωή και τη δράση του τελευταίου άποθανόντος ήρωικού θαλασσομάχου ναυάρχου Νικολάου Βότση άνεκδότων.

Ο Βότσης ήταν θαρραλός, με το όποιο έβουλιασε το περίφημο στο έπ' άριθ. 11 τορπιλλόβλη, με το όποιο έβουλιασε το περίφημο τορπιλλόβλη «Φετχί Μπουλέντ», είχε τρία εικονίσματα άγιων.

Επίσης όταν ο ήρωας κυβερνήτης έπαρκετο να εκλέψει να τη Θεσσαλονίκη, όπου θα έθρύνε, κάλεσε στο τορπιλλόβλη του έναν πατά από το Λιτοχώρι για να ψάλλη άγιασμό. Μετά τον άγιασμό, ο Βότσης έβαλε τον ιερέα και όράσε μ' άγίασμα τους τορπιλλοβλητικούς σελήνες του πλοίου!...

Σε λίγο το τορπιλλόβλη του Βότση διευθύνθηκε προς τη Θεσσαλονίκη, όπου βρισκόταν ο έχθρος, και πέρασε μεταξύ Καραϊσκιού και Βαρδάρη, χωρίς να το άντιληφθούν οι Τούρκοι στρατιώτες που φύλαγαν στα φρούρα.

Αφού μπήκε στο λιμάνι, ο Βότσης άρχισε να προχωρή χωρίς π.ν. είδα, πλέωντας σύμφωνα με τις εικασίες του.

— Η Παναγία όμως μ' έβόηθη, δηγόταν άργότερα ο ίδιος σ' ένα συνάδελφό του, και μ' έβγαλε στη σημαδεύρα που ήταν δεμένο το έχθρικό πλοίο και που για λόγους προνοίας, την είχαν άφήσει σβυστή. Άπό αυτή έδηγήθηκα και τράβηξα για το Τουρκικό θαρραλός. Βρισκόταν σ' άπόσταση 150 μέτρων, το άναγνώρισα άμέσως άπ' τη σιλουέτα του και το τούρξα!...

Η Ήμισέληνος είναι, ως γνωστόν, έθνικό και θρησκευτικό σύμβολο των Μουσουλμάνων, οι όποιοι το επεκάλυνται συχνά στις προσευχές τους και το θεωρούν προστάτη τους. Περιέργως όμως το βράδυ της καταβύθισης του «Φετχί Μπουλέντ», ή σεληνή είχε ταχθεί με το μέρος των Χριστιανών.

Μου έκανε μεγάλη εντύπωση, έλεγε μετά το κατόρθωμά του ο Βότσης, το γεγονός ότι το φεγγάρι όταν το θέλαμε φαινόταν στον ορίζοντά μ' όταν πάλι δεν το θέλαμε, κρυβόταν πίσω από τα σύννεφα.

Οι άνδρες του Τουρκικού πολεμικού, καίτοι βρισκόντουσαν μέσα στο λιμάνι της Θεσσαλονίκης, εν τούτοις έρχονταν από μακρό σε μακρό τους ηλεκτρικούς προβολείς και έρευνούσαν τη γύρω έκταση.

Οι προβολείς του «Φετχί Μπουλέντ» έπεσαν εκείνη τη βραδιά έπανω στην κατόρθωσαν να το άντιληφθούν.

— Κάποιος άγιος θα τους είχε στραβάσει, έλεγε άργότερα ο Βότσης, και δεν μάς έβλεπαν...

Η αλήθεια είναι, ότι σ' αυτό συνετέλεσε πολύ και ο χρωματισμός του Έλληνικού τορπιλλόβλη, ο όποιος ήταν σκούρος, σάν εκείνον του βρεγμένου πανού. Έτσι το τορπιλλόβλη μας δεν φαινόταν καθόλου σχεδόν κ' όταν φωτιζόταν άκόμα άπ' τους προβολείς.

Κατά την κρίση στιγμή της τορπιλλίσεως, ο γενναίος θαλασσομάχος δεν έχασε καθόλου την ψυχραιμία του. Αφού κάθισε την άπόστασι από τον χάρσις άπ' το έχθρικό σκάφος, πήρε κ' έφριξε ο ίδιος εναντίον του την πρώτη τορπίλη.

Χωρίς δε να περιμένη να δει το άποτέλεσμα της πρώτης αυτής τορπιλλίσεως, γύρισε το σκάφος προς τα άριστερα και έξερσενόσισε και δεύτερη. Αυτό το έκανε ο Βότσης γιατί φοβόταν μήπως το Τουρκικό θαρραλός δεν βυθιστεί άμέσως.

Η δύο τορπίλλες, εκ των όποιων ή μία είχε ριχτεί στην πλώρη και ή άλλη στην πρύμνη του έχθρικού σκάφους, έξερσάνισαν ταυτοχρόνως. Κι' ο Βότσης παρακολούθησε άπ' τη γέφυρα του τορπιλλόβλη του με τα καλά την καταστροφή του Τουρκικού πολεμικού.

Τη στιγμή αυτή, κάποιος άπ' τους ναύτες τον πλησίασε και του έλεε πως ή μία τορπίλη δεν είχε πετύχει καλά το «Φετχί Μπουλέντ».

Κατόπιν αυτού ο Βότσης, για νάνα σίγουρος, διάταξε να έκσφραγιστεί και τρίτη τορπίλη, ή όποια κ' έβούθισε το έχθρικό πλοίο.

Η δεύτερη τορπίλη, ή όποια κ' έβούθισε το έχθρικό πλοίο, έφτασε στο στόμα του έχθρικού πλοίου και το έβουθισε.

Η τρίτη τορπίλη, ή όποια κ' έβούθισε το έχθρικό πλοίο, έφτασε στο στόμα του έχθρικού πλοίου και το έβουθισε.

Η τέταρτη τορπίλη, ή όποια κ' έβούθισε το έχθρικό πλοίο, έφτασε στο στόμα του έχθρικού πλοίου και το έβουθισε.

Η πέμπτη τορπίλη, ή όποια κ' έβούθισε το έχθρικό πλοίο, έφτασε στο στόμα του έχθρικού πλοίου και το έβουθισε.

Η έκτη τορπίλη, ή όποια κ' έβούθισε το έχθρικό πλοίο, έφτασε στο στόμα του έχθρικού πλοίου και το έβουθισε.

Η έβδομη τορπίλη, ή όποια κ' έβούθισε το έχθρικό πλοίο, έφτασε στο στόμα του έχθρικού πλοίου και το έβουθισε.

Η όγδοη τορπίλη, ή όποια κ' έβούθισε το έχθρικό πλοίο, έφτασε στο στόμα του έχθρικού πλοίου και το έβουθισε.

Η ένατη τορπίλη, ή όποια κ' έβούθισε το έχθρικό πλοίο, έφτασε στο στόμα του έχθρικού πλοίου και το έβουθισε.

Η δέση τορπίλη, ή όποια κ' έβούθισε το έχθρικό πλοίο, έφτασε στο στόμα του έχθρικού πλοίου και το έβουθισε.

Η ένατη τορπίλη, ή όποια κ' έβούθισε το έχθρικό πλοίο, έφτασε στο στόμα του έχθρικού πλοίου και το έβουθισε.

Η δέση τορπίλη, ή όποια κ' έβούθισε το έχθρικό πλοίο, έφτασε στο στόμα του έχθρικού πλοίου και το έβουθισε.

Η ένατη τορπίλη, ή όποια κ' έβούθισε το έχθρικό πλοίο, έφτασε στο στόμα του έχθρικού πλοίου και το έβουθισε.

Η δέση τορπίλη, ή όποια κ' έβούθισε το έχθρικό πλοίο, έφτασε στο στόμα του έχθρικού πλοίου και το έβουθισε.

ΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΜΑΣ ΠΑΘΗ

Ο ΤΡΑΓΙΚΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ ΕΝΟΣ ΑΓΩΝΙΣΤΟΥ

Πώς έζησε και πώς πέθανε ο Ανδρέας Λόντος. Ο νέος που θαυμάστηκε από το Βύρωνα. Έγκλημα ή αυτεκτονία; Δύο χαρακτηριστικά γράμματα. Ήταν συνωμότης; Τα πολιτικά πάθη γύρω από ένα νεκρό. Η εκδίκαση του Κωλέτη. Χωρίς παπιά! Παρά λίγη αίματεχνοσία. Ο δραματικός ένταφιασμός του στρατηγού, κτλ.

Α σὰς διηγήθουμε το θάνατο του αγωνιστού 'Αντρέα Λόντου. Δεν σκοτώθηκε σε καμιά από τις περιπέτειες της 'Επαναστάσεως. Δεν έχασε τη ζωή του σε καμιά από τις φοβερές μάχες. Πέθανε στα χρόνια της ειρήνης, όταν η 'Ελλάς ήταν βασίλειο, και πέθανε με τραγικότατο τρόπο.

Ίδου όμως προηγουμένως λίγες γραμμές για τη ζωή του: 'Ο Α. Λόντος ήταν γιός του Σωτήρη Λόντου, που απέφυγε από τον Τούρκο στις 13 Δεκεμβρίου 1812... Όταν ο 'Αντρέας Λόντος ήταν 20 ετών, δηλαδή στα 1808, πέρασε από την Πελοπόννησο ο λόρδος Βύρων—στο πρώτο ταξίδι του στην 'Ελλάδα—και έφιλοξενήθη στο αρχοντικό σπίτι τους. Διηγείται λοιπόν ο Ποιητής την εντύπωση που του έκανε ο ζωηρός και ένθουσιώδης νέος, προπάντων όταν τον άκουσε να τραγουδά φανερά και μεγαλόφωνα το ποίημά του Ρίτσα:

«Ως ποτε παλληκαρία
Θά ζούμε στη σκλαβιά;...»

Στις πολιορκίες των Πατρών και του Μεσολογγίου, στην εισβολή του Δράμαλη κτλ. ο 'Αντρέας έπολεμισε με παλληκαριά και φρονιμάδα.

«Αλλ' όταν η 'Ελλάς άπελευθερώθη, ο άλλοτε άρχοντας Λόντος έμεινε φτωχός σαν τον 'Ιούδ. Τά είχε όλα θυσιάζει για την 'Ιδέα. Η άφιλοκέρδειά του έμεινε παροιμιώδης, καθώς και η μεγαλοδοξία του. Διηγούνται ότι ο 'Ανδρούτσος τον έσημώλεψε κάποτε σχετικώς:

—'Αντρέα, του είπε, μη σκροπάς τά λεφτά σου έτσι, κράτα και πιονή, γιατί θά δυστυχήση ή φραμελιά σου!

—Εκείνος όμως απάντησε:

—Δέ με μέλλει! 'Ας είνε καλά ή 'Ελλάδα! Αύτη είνε τά πλούτη μου και τ' άμπελογράφα μου.

Στους έμφυλιους πολέμους του 1824, ο 'Αντρέας Λόντος κατεδιώχθη από το κόμμα του Γ. Κουντουριώτη. 'Επειτα, έλαβε μέρος στις 'Εθνοσυνελεύσεις, αλλά δεν δέχονταν να πάρη ούτε τό επίδομά του. Στα χρόνια του 'Οθωνος άνεμύχθη στην πολιτική και διετέλεσε ύπουργός των Στρατιωτικών και των 'Εσωτερικών.

Και έρχόμαστε τώρα στα προηγούμενα του θανάτου του:

Ήταν κατά τό Σεπτέμβριο του 1846. Κυκλοφόρησε τότε μία φήμη ότι ή αντίπαλίστα είχε ύφαινε συνωμοσία εναντίον του 'Οθωνος, και ότι τάχα ο κλήρος είχε πέσει στον 'Αντρέα Λόντο να σκοτώση το Βασίλει. Αντί όμως να γίνη αυτό, τό πρωί της 24ης Σεπτεμβρίου ο Λόντος δροήθηκε στην κάμαρά του νεκρός, με τά μυαλά σκουπισμένα γύρω του, μέσα σε λίγη άμματος. Πλάγι του ή κοιμώουσα τον δροήθηκε άδειαν. Δεν ύπρχε λοιπόν άμφιβολία ότι ο 'Αντρέας Λόντος είχε θαρρεθεί τη δυστυχήμένη ζωή του και αυτοκτόνησε. Όμως οι συμπληθεύμενοι έπέμεναν ότι ο Λόντος έπρότιμηση ν' αυτοκτονήσ η γιά νά μήν έκτελέσει τή δολοφονία του 'Οθωνος. Ένας τέτοιος ύπαιγμός ύπάρχει και στην έφημερίδα «Ο Φίλος του Λαού». Μεταφέρουμε έδω τη σχετική είδηση, ως περιεργό δοκονόμντο. ('Ο Φίλος του Λαού' ήταν όργανο του προθυποργού Κωλέτη).

«Μέ λήπην της ψυχής μας άναγγέλλομεν εις τους άναγνώστας ήμών, ότι περί την έκτην και ήμισιαν π.μ. της 24 του μηνός, ο ύπαστράτηγος 'Ανδρέας Λόντος αυτοχειριάσθη εντός της οικίας του διά πυροβόλου (πιστόλας) τό όποιον ο ίδιος έγέμισε πρό ολίγων στιγμών με τρεις σφαίρας! Έκ του προσώπου και της κεφαλής του μακαρίτου δεν έμειναν εις την θέσιν της, ειμή ή κάτω πυγών. Όλα τά λοιπά όργανα, όφθαλμοί, ρίς, ότα, κρανίον και ή κέφαλος διεσκορπίσθησαν ως τεμάχια εις τους τοίχους της στήνης του θαλάμου ως να προσεβλήθησαν υπό βολής. Έκτός της φρίκης του τραγικού τούτου συμβάντος, τό κοινόν άπασχολεί άνηγούχος την περιέργειάν του εις τό ν' άνακαλύψη τά αίτια τά όποια παρέκίνησαν τον στρατηγόν Λόντον ν' αυτοχειριάσθη με τοι-

ούτον τρομερόν και μυστηριώδη τρόπον. Και δεχάιος μία τούτη τρομερά άπόφασις, δεν είνε γέννημα άσημάτων περιστατικών, όταν ο αυτοχειριάζόμενος έχει ύγείας τάς φρένας και κατέχει ήμντικήν θέσιν εις την κοινωνίαν, ως ο μακαρίτης ύπαστράτηγος Λόντος. Τού συμβάντος τούτου τά περιεργότερα περιστατικά θέλομεν εκθέσει διά του προσεχούς φύλλου μας».

Ότι ο δυστυχής στρατηγός είχε άποφασίσει την αυτοκτονία, γίνετα και από τά άκόλουθα δύο γράμματα: Τού έγραφε ο άδελφός του:

«Τη 23 Σεπτεμβρίου 1846, Οίκοθεν:

«'Αδελφέ!

«Άθριον, με τους της φαμιλίας μου, πρὸς διασκόδαση, πηγαινω εις Πεντέλην. Είνε μετ' έμού ο Προδρόγγιος, ο Χρηστος και ο Κωστάκης. Ένόμωσα χρέος μου να σας είδομαι, τούτο, και να σας παρακαλέσω να με τιμήσετε με την παρουσία σας. Τό πρόγευμα είνε εις τον τόπον, εις τάς 9 π.μ. Τό γεύμα εις τάς 4 μ.μ. Περιμένο απάντησιν σας.

Ο άδελφός σας
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΟΝΤΟΣ.

«Αλλ' ο 'Αντρέας έτοιμάζονταν να πεθάνη και στο άδελφού γράμμα, τό γεμάτο σεβασμό, άπαντούσε έτσι:

«'Αδελφέ μου!

«Αυτοίμαι μη δυνάμενος από μία ύπόθεσιν μου να λάβω μέρος εις την εϋθυμίαν σας. Τούτο έχετε περισσότερον δι' αληθινόν. Σημερώνοντας, αν εύκολοιθώ, ήμμορεί να έλθω, χωρίς να δύναμαι να σας είπω την όραν' πάντοτε όμως πρό των τεσσάρων.

Ο άδελφός σου
ΑΝΑΡ. ΛΟΝΤΟΣ.

Ό 'Ο Φίλος του Λαού—σε μικρό όγεθρο του—παρέχει τις άκόλουθες λεπτομέρειες, με την ιδιότητα ήμμοισιγραφη γλώσσα της εποχής:

«Καθ' ός ήρσθημεν βετικάς πληροφορίας, προερχόμενες εκ των οικείων του στρατηγού Λόντου, τρεις ήμερας πριν ή ούτος άποφασίσει να κατεστραφί, παρόντων δύο βουλευτών, έξήρσεν από τον στρατιωτικόν ύπηρετήν του τό πυροβόλον του διά τό όποιον έπρονέμθη, επί λόγω δήθεν ότι θέλει να δοκιμάση την ποιότητα της πυρίτιδος, την όποιαν είχαν αγοράσει. Ο ύπηρετής έφερε τιν πιστόλαν εις τον κύριον του, όστις τιν διέταξε να την έναποθέη επί του κομμού του θαλάμου του. Τis ο λόγος να ζητήση τό πυροβόλον, δι' ού έπρονέμθη, έμμορσθεν δύο βουλευτών και ν' άρσθη αυτό τρεις ήμερας εκτεθειμένον και; 'Ο στρατηγός Λόντος ήτο εύγενοός χαρακτήρος, ή φιλοτιμία του έφθανε μέχρι κενοδοξίας, τά ήθη του είχαν έτα τη ήπιοτικήν ήδην άποφασίσει ν' αυτοχειριάσθη, έξήρσεν επίτηδες τό όργανον της κατεστραφής του έμμορσθεν μαστύρων, ίνα μη ένοχοποιήση τους ύπηρετάς του.

«Άλλο περιστατικόν επίσης αξιοσημείωτον. Ο στρατηγός Λόντος, κατόπιν έπαιτησίας, φαίνεται ότι, ενθουσιασμένος της ψυχής του εις πάλιν διά την τρομεράν άπόφασιν, την όποιαν έπρόμελετά, διόλου ή όλίγον έκοιμήθη κατά την νύκτα της 23ης Σεπτεμβρίου... Περί δε την 6 όραν π.μ. της έπαιτησίας, ο στρατηγός έστειλε τον ύπηρετήν του εις τον κοινόν του διά να έλθη να του κόψη τά γένεα. Ήλθαν εις την οικίαν ο κοινός μετά του ύπηρετου, αλλ' εύρόντες, παρά τό σύνθηος, τάς δύο πυροβόλους του θαλάμου του στρατηγού κεκλεισμένους έδωκεν, ο μόν κοινός έπρόμενον έξωθεν επί έν τέταρτον της όρας, δι' ύπηρετής ένηγοχλείετο εις την ύπηρεσίαν της οικίας' έντωμεταξύ τούτου, φαίνεται ότι αυτοχειριάσθη ο στρατηγός Λόντος... Μετά τούτο, έλκευσιν ολίγων στιγμών, έλέποντες, ο κοινός και ο ύπηρετής, ότι ο στρατηγός εξακολουθεί να μένη εγκλεισμένος εν τώ θαλάμω του, διενυθνήσαν πάλιν προς τάς θύρας, και προέβαντες αυτές ούδεμίαν έλαβον απάντησιν. Υποπτευθέντες τότε, μήπως κακόν τι συνέβη εις τον στρατηγόν, παρέβαν την μίαν ώ-

ραν, υπό ποίας δε φρίκης κατελήφθησαν, ότε είδον τον στρατηγόν Λόντον εις την κατάστασιν την όποιαν περιγράφει ή έαρκωτή έκθεσις; καθεύς δύνανται να συμπεράνη!

Η λαοική έκθεσις έγινε από δύο γι�τρούς των 'Αθηνών, τον Α. Βενέζιλο και Ιω. Όλημιο, κατά διαταγή του Εισαγγελέως. Και τίνε φωνή να τη διαβάζη κανείς. Άρκεί να σημειωθή ότι «ο άριστος όφθαλμός του μακαρίτου εύρέθη εις την στήρην, άνωθεν της θύρας, προσκολλημένος»!

Τό τραγικό γεγονός έκανε πάταγο σε όλη την 'Ελλάδα. Η έφημερίδα των δύο άντιμαχομένων κομμάτων άλληλοβόλζονταν. Ο ά-άλλος του αυτοκτονήσαντος έλεγε ότι ο στρατηγός δεν έσκοτώθη άσως του, ότι ο θάνατός του φαίνεται μυστηριώδης, και άφανε να έπρονέμη ότι τον έδοκονήσαν οι Κωλετικοί, όργανα δηλαδή του άπασχολήσαντος και του Βασιλέως. Γιατί ο αυτοκτονήσας δεν άπασχολήσε καμιά σημείωση ή γράμια, που να έξηγή τη φοβερή του ά-άποφαση.

Την ίδια μέρα έγιναν συγκεντρώσεις των συγγενών και φίλων της οικογένειας Λόντου, καθώς και πολλών άντιπολιτευόμενων. Η λαοφωνία άναγκάστηκε να έπιτηρή τις συγκεντρώσεις αυτές που ήταν σπουδαϊκό χαρακτηρισμό. Ο Μητροπολίτης 'Αθηνών έξ άλλου ήν έστιν ή άδεια εκκλησιαστικής ταφής, και τότε ο άναθρασμός ήναι μεγάλτερος...

Επίσης ή Κυβέρνησις έένεκα πολιτικού πάθους δεν ήθελε να τμή ο στρατηγός με στρατιωτικές τιμές, και τότε ο Λόντος άναγκάσθη ναμκό σιμόβιλο από διαταρείς διηγήρους των 'Αθηνών να νά γνοιοδοτήσουν άν ή άρρησις του Μητροπολίτου επιβάλεί άνω ύποχρεούσι και στον ύπουργό των Στρατιωτικών. Στο ποίημα έλθαν μέρος, πλύν των άλλων, και οι Γ. Σούτσος, Σ. Πρίλας, Γ. Ράλλης, Π. Καλλιμάς, και Α. Μελάς. Και ή γνοιοδοτήσις ήν ήν ότι «αί στρατιωτικά άρχαι έσθδει λόγω δύναται ν' άποποιήσι τάς σχετικές τιμάς εις τον κοινόν του άξιωματικόν, του όποιου ο θάνατος άποδίδεται εις έκοναίον έμμοισιν, διότι αι τιμαί αυτές άπαιτούνται δικαιωματικώς εις τον άπαιδυστα διά τον στρατιωτικόν του χαρακτήρα, άνεξοργήτως από τον κοινόν αυτό με άιανόηποτε θρησκείαν».

Αλλ' ο Κωλέτης έθήμισε και συγκεντρώσει... άντιστοιχούν, από όλους της έποχής, τον πρόεδρο της 'Ε-έπης Συνόδου και τους πρόεδρους της έπικής και της Γερουσίας. Στο σιμόβιλο τούτο, άπό ο προθυποργός έέπασαν όσες είχε πληροφορίας περί του τραγικού συμβάντος παρά των άπαιδυστων άρχων, άπεφάνθησαν όλοι, εκτός του Ρίτσα Παλαμήδου, ότι ο μακαρίτης στρατηγός Λόντος δεν δύναται να λάβη τάς στρατιωτικές τιμάς, διότι της αυτοχειρίας ούσης άνατιγόρηται ο κανόνς της 'Εκκλησίας άπαιδυστα όριστικώς ως προς τάς άποφάσεις ταύτας παραφορές των άπαιδυστων.

Κι έτσι, ο νεκρός του 'Αγωνιστού ύπαστράτηγου μετεφέρθη στο κοιμητήριο χωρίς εκκλησιαστική πομπή, συνοδευόμενος όμως από πολλούς συγγονιστάς του, από άπειρο κόσμο, άγανακτισμένο για την έκκλητική μανία του Κωλέτη, του άλλοτε «προμηθέντος γυναικίως σαρκός εις τά χαρέμια του 'Αλή πασά».

Στο νεκροτάφειο παρουσιάστηκε ένας γέρος παπιάς, από τη Μακεδονία, ο όποιος, κλαίγοντας από συγκίνηση, έδιόβασε τη νεκρώση του Λόντου. Και όταν οι νεκροθάφτες κατέβαν τον 'Αντρέα Λόντο στον τάφο του, οι λαμποφορεμένοι άγωνιστές έβγαλαν τις καπαρούδες τους και τις άδειασαν στον άέρα. Κι' έτσι, στο πείσμα του Κωλέτη, ο Λόντος έλαβε και τις στρατιωτικές του τιμές.

ΜΙΚΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΤΙ ΔΙΑΣΘΑΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΠΝΙΓΟΜΕΝΟΙ

Έμμορσται γενικώς ή αντίληψις ότι ο γλυκύτερος θάνατος είνε ο πνιγμός. Σ' ένα άγγλικό όμιον λαοϊκό περιούδιό ήμμοισι-έπασται ή άρρήτης μας γυναικίς, ή όποια άπεπειράθη ν' αυτοκτονήσει πνιγνόντας στη θάλασσα. Καθώς άρρηγείται λοιπόν ή αύτοχρησία, άναγκάσθη κάθε άλλο παρά εύχάριστα:

«Όλας σκεδόν ή αισθήσεις μου, γούφαρι, είχαν εκμηδενιστεί μετά την φρικτή και άδονηρό πόνο που με κατέλαβε άμέσως μετά την είσοδον του άλμυρού νερού στους πνευμονίους μου. Από τή στιγμή αύτή δεν αισθανόμην παρά ένα φοβερό κάψιμο. Τ' όποιο μου δούζαν άδύνατα και μπόρος στα μάτια μου άπλόησαν μία πικρή δακρύ. Ούτε ή καρδιά, ούτε όπασίες έέπασαν, παρά μόνον ύπηρες, ύπηρες σε άφάνταστο βαθμό!...»

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ

ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

Μέσα στην πόλη του Λονδίνου ύπάρχουν 56.000 άνθρωποι τυφλοί, άνδρες, γυναίκες και παιδιά! Από αυτούς, ή 20.000 έτυφλώθησαν στον πόλεμο και άλλες 25.000 είνε εκ γενετής άόματοι.

—Όταν ένα μυμήρι παύσει κανένα απ' τά πόδια του, οι άλλοι σύντροφοί του που τό στερεώνουν με μία αλυσή, ή όποια έχει την ιδιότητα να γίνεται αλυσή σαν γνήσιος.

—Έτσι μπορεί να περπατά τό μυμήρι όσοι να γίνη καλά τό πόδι του, όποτε οι σύντροφοί του ροκανίζουν με τά δόντια τους τό εγκύριον και του τον άφαιρούν.

—Στις 'Ηνωμένες Πολιτείες της 'Αμερικής 10.000.000 οίκαγέ-νεις έχουν ιδιότητα ραδιόφωνα.

—Στη Ρουμανία ύπάρχει ένας νόμος, ο όποιος άπαγορεύει στους δικαστάς και έν γένει στους δικαστικούς ύπαλλήλους να παίξουν χαρτιά.

—Όποιος άπ' αυτούς παραβεί τον νόμο, παύεται απ' τη θέση του και γάνει κάθε δικαίωμα συντάξεως.

—Οι σωλήνες του δικτύου ύδρεύσεως του Λονδίνου έχουν συνολικό μήκος 12.000 χιλιομέτρων, οι δε σωλήνες του φωταερίου 11.500 χιλιομέτρων.

—Επίσης τά ήλεκτρικά καλώδια της μεγαλουπόλεως αύτης έχουν μήκος 4.000.000 χιλιομέτρων, δηλαδή μπορεί κανείς να τιάξη με αυτά τη γή 100 φορές.

—Στό Παρίσι λαοσάστρες τελευταία μία έξωφρενική μόδα σχετικώς με τά γάντια, απ' τά όποια τό ένα πρέπει να είνε διαφορετικό χρώματος απ' τό άλλο.

—Δόγουν γάρ, άν τό δεξί γάντι είνε άσπρο, τό άριστερό πρέπει να είνε μαύρο.

—Στη Γερμανία, σαράντα τοίς εκατό τά άνδρόγυνα είνε άτεκνα.

—Η άναλογία σχετικώς είνε πολύ μεγαλειότερη στό Βερολίνο, όπου στα έκαστό άνδρόγυνον, τά πενήντα πέντε δεν έχουν παιδιά.

—Η γυναίκες της εποχής μας χρησιμοποιούν πολύ λιγότερη πινδαρά και πολύ λιγότερο καναλάκι, απ' όση χρησιμοποιούσαν ή όμωρύνες τους πρό δικασίον έτών.

—Στην 'Αμερική διεδόθη πολύ ένα είδος γούλφ που έλαοσάστρες πέρσιν και τό όποιο όνομάστηκε ετό βουδ γούλφ, έπειδή όλοι οι παίκται πρέπει να είνε άμύητοι καθ' όλη τη διάρκεια του παιχνιδιού.

—Όποιος άνοίξει τό στόμα του και προφέρει έτσι και μία λέξη, χάνει.

—Μέσα σε δώδεκα ώρες περνούν από τό Χάιντ Πάρκ του Λονδίνου 65.500 περίον όχηματα, απ' τά όπια ή 64.000 είνε αυτοκίνητα, μοτοσυκλέτες και άλλα προγοργά.

—Κατά τό 1836, έπαύθη για πρώτη φορά στην 'Αθήνα ή τραγωδία «Μάρκος Μπότσαρης», μεταφρασμένη από τά 'Ιταλικά.

—Η παράστασις έγινε σ' ένα σανιδένιο θέατρο, στο όποιο και τό... θεωρείο του 'Οθωνος ήταν επίσης από σανίδες και μόνον άρρενες ήθοποιού έλαβον μέρος σ' αυτή, ύποδυθέντες και τους ρόλους των γυναικών.

—Οι ήθοποιοί όμως αύτοί, ότως και όλοι οι άνθρωποι της εποχής εκείνης, έτρεφαν μεγαλοεπιτή μονοτάσια, τά όποια, παρ' όλο τό γυναικείο ρόλο τους, δεν φρόντισαν να σιμαξέσουν καθόλου.

—Οι λιγροστοί δημοσιογράφοι που παρεκλήθησαν την παρίστασι, καταπρόμαξαν μαζί τους και την άλλη μέρα άπαλάσαν στις έφημερίδες τους ήθοποιούς που ύπεδύθησαν τους γυναικίους ρόλους «μισταγίας» και «μακρυμνοτάτας».

—Κατά τό 1922 έξεδίδετο στο Φθισιατρείο «Σωτηρία» από τους νοσηλευμένους σ' αυτό άσθενείς μία έφημερίς, μοναδική στο είδος της.

—Η έφημερίς αύτή, ή όποια είχε τον χαρακτηριστικό τίτλο «Έφημερίς», κυκλοφορούσε σ' ένα και μόνο αντίτυπο, ήταν χειρόγραφη και... εικονογραφημένη και διαβόζονταν κάποινας τό γήρο των άσθενών, οι όποιοι κατόπιν την έδωκαν σε τόμο.

—Επίσης παροιμία έφημερίς έξεδίδετο πέρσιν και ίσως να εκδίδεται και άκόμα, στο Σανατόριο του Πηλίου. Με τη διαφορά όσον τα αύτη κυκλοφορούσε σε πολλά αντίτυπα.

—Επί τη εικονική αλήθ, παρακαλούνται όσους εκδίδουν παροιμίες έφημερίδας να μάς στέλ-λουν αντίτυπά τους.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ

Ο ΓΥΙΟΣ ΤΟΥ ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Δημήτρης σκέφτηκε λίγο και μου είπε :

—Θα κάνουμε κάτι άλλο, αφέντη. Θ' ανέβουμε ως το παράθυρο και θα πυροβολήσουμε τον βρυκόλακα συγχρόνως κι' οι δυο. Θα σταθούμε και θα του ρίχνουμε όσπον να τον κάνουμε γκόσπινο...

Η σκέψη του συντρόφου μου δεν ήταν κακή. Δεν μπορούσαμε άλλωστε να κάνουμε και τίποτε καλύτερο. Μα θα ξεντώνονταν έτσι ο βρυκόλακας; Ήξοντόνται ένας τέτοιος δαίμονας με τις σφαίρες των τουφεκιών;... Πάντως θα του κάναμε κακό. Θα του δείχναμε τη δύναμή μας. Και δεν θα τοίμοιες πείρα ίσως να ξαναπατήση στην έπαυλη και να μας βιάρη.

Τό ζήτημα ήταν τώρα πώς θ' ανεβαίναμε ως το φεγγίτη. Είπα τη σκέψη μου στο σύντροφό μου.

Ο Δημήτρης έριξε μια ματιά γύρω και μου απάντησε :

—Αυτό είν' εύκολο. Παύλ εύκολο μάλιστα. Για ιδέστε...

Σε μια γωνία του παρεκκλησίου, στη δυτική πλευρά, ήταν σπιθαμμένοι μερικοί όγκοι. Ο Δημήτρης μου πρότεινε να τους τοποθετήσουμε τον ένα πάνω στον άλλο, κάτω απ' το φεγγίτη του θολωτού κτιρίου, ν' ανέβουμε ύστερα επάνω και ν' αρχίσουμε να ρίχνουμε τον βρυκόλακα. Σήκωσε μάλιστα κι' έβαλε σφαίριζα στον τοίχο τον πρώτο όγκο. Οι όγκοι θα καταρρέονταν, αν επιχειρούσαμε ν' ανέβουμε επάνω σ' αυτούς. Γι' αυτό, χωρίς να χάσω καιρό, άρπαξα το Δημήτρη απ' το χέρι και τον παρέσυρα μαζί μου.

—Ακολουθήσε με, που είπα.

—Τί πρόκειται να κάνεις; με ρώτησε.

—Απλούστατα, θ' ανέβουμε γρήγορα—γρήγορα στο έσωτερικό του πύργου, του εξήγησα, θ' ανοίξουμε ένα παράθυρο απ' αυτά που βλέπουν προς το προαύλιο του παρεκκλησίου και θα ρίξουμε κάτω ένα τραπέζι κι' ένα—δυο καθίσματα. Μ' αυτά θα μπορούσαμε να κάνουμε τη δουλειά μας καλύτερα κι' ασφαλέστερα όταν τα στερεώσουμε κοντά στον τοίχο. Θ' ανέβουμε κι' οι δυο επάνω και, χωρίς τον κίνδυνο να γκρεμιστούμε κάτω και να τσακιστούμε, θα φτεγγήσουμε άρκετες σφαίρες στο βδελυρό κορμί του βρυκόλακα.

Ο σύντροφός μου βόηξε τη σκέψη μου πολύ πιο καλή απ' τη δική του. Χωρίς λοιπόν να χάνουμε καιρό, ανεβήκαμε στον πύργο, υπήκαμε σε μια αίθουσα του πρώτου πατώματος, ανοίξαμε το παράθυρο και ρίξαμε κάτω, όσο μπορούσαμε σιγά, για να μη σπάσουν, ένα τραπέζι με χοντρά και γερά πόδια και δυο δρύινα καθίσματα.

—Και τώρα εμπρός, είπα στο Δημήτρη.

Κατέβηκα κάτω, στήσαμε το τραπέζι κάτω απ' το φεγγίτη και σπερώσαμε πάνω σ' αυτό τα καθίσματα. Έτσι θα φτάνουμε εύκολα εκεί που θέλαμε...

Γεύσαμε καλά τα όπλα μας και είπα στο Δημήτρη :

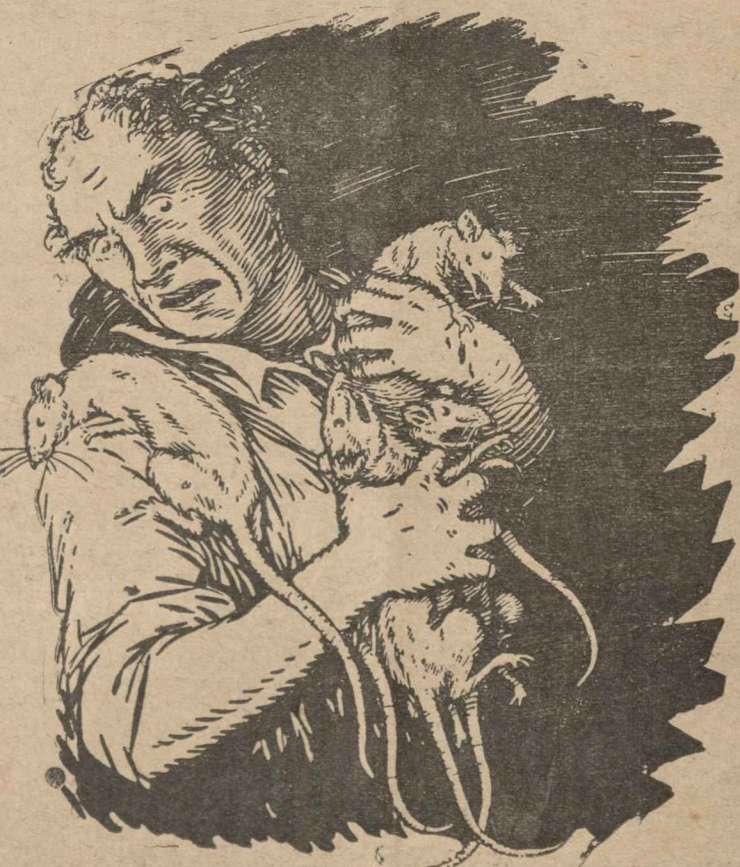
—Ανέβα. Η μάχη αρχίζει...

Τη στιγμή αυτή ακούστηκε πάνω απ' τα κεφάλια μας το σκούνημο της μεγάλης κοινοβάνης. Δεν έσκούσε άγρια, όπως πριν. Δεν απειλούσε... Αιματοβαμμένη όπως ήταν, είχε συμμαζευτεί ψηλά σ' έναν πυρρίσκο να θρηνησε. Θρηνησε λυπητερά, απαισιόχετα, άτακτα, σαν γυναίκα που κλαίει τους νεκρούς της.

Είχε καταλάβει τάχα τι κίνδυνο διέτρεχε ο βρυκόλακας; Έκλαιγε το δικό του χαμό ή το θάνατο το δικό της;

Ο Δημήτρης θέλησε να την πυροβολήσει, μα δεν τον άφησε. Και δεν είχε άδικο.

Τό άπαιστο νυχτοπούλι, αφού έσκούσε λίγη ώρα άδικα, χτύπησε ξαφνικά τα ματωμένα φτερά του, ά-

Τα καταρμένα ζωα όρμωσαν άπάνω μου, σαν λυσσαμένα!...

ψησε έναν τελευταίο κρωγμό λυπητερό και πένθιμο και ποχιστικό κάτω, μπροστά στα πόδια μας νεκρό!

Σηύκαμε και το κιντήριό μας με περιέργεια.

Ήταν άλγεια, άλλοκοτο πουλί, μεγάλο σαν αετόπουλο, με νύχια συνθλιβρά και μακρές φτερούγες.

Έκείνο που μας έκανε κατάληξη, ήταν το κεφάλι του. Ένα κεφάλι μεγάλο, σαν του ανθρώπου σχεδόν, με δυο στρογγυλά μάτια, θολά και νεκρωμένα.

—Ελά τέλους, φρολόγησε το δαβλονεκροπούλι! μουρμούρισε ο Δημήτρης. Πλητώσαμε από έναν αντίπαλο. Η τρελλόγρη που κι βόσκουμε άραγε; Τι να μας σκορώνει;...

Μα ή δύστυχη ή θεά Μαγκών δεν άνοιγότανε πονθενά.

Απόλυτη ήσυχια βασίλευε πειά γύρω μας.

Κι' ή ώρα περνούσε, περνούσε γρήγορα.

Άρπαξα λοιπόν το σύντροφό μου απ' το υπέρσσο και τον παρέσυρα προς το θολωτό κτίριο. Πήδησα ύστερα πάνω, στο τραπέζι πρώτος και τοίδωσα το χέρι.

Έτσι άλλωδοθηθήμενοι, ανεβήκαμε στα καθίσματα και τοίμασμε τα όπλα μας.

Ο βρυκόλακας, ξεπληκμένος πάνω στο μαλακό ταβάνι, με τη μαύρα βελούδα, μόλις διακρινόταν μέσα στο σκόλω που έκαλυπτε σε εκεί μέσα. Όσοπο τον διακρίναμε άρκετά για να τον πυροβολήσουμε.

Ο Δημήτρης τον σκόπευε κιάλα.

—Στο κεφάλι, του ψιθύρισα, σκόπευτας κοντά του.

—Στην καρδιά πρώτα, με' απάντησε ο σύντροφός μου. Τό ελα όρμισει να φτεγγώ ένα κωπερό βόλι στην καρδιά του καταρμένον. Λέγοντας τα λόγια αυτά, ο Δημήτρης τραβήξε τη σκανάλη και πυροβόλησε.

Στη λάμψη της φωτιάς του πυροβολισμού, τό έσωτερικό του καταρμένον του βρυκόλακα φωτίστηκε. Κι' είδα με άρνη πως είχε άνοιξει τα μάτια του και μας κίταζε άγρια, μοχθηρά, με λύσσα. Συγχρόνως άκούσα τό άπαιστο τριέμο των συνθλιβρών του δοντιών.

Η ριζιά του συντρόφου μου τον είχε πετύχει άναυριόλως, γιατί ένα μούγκρισμα έφτασε συγχρόνως σ' αυτά μας, ένα μούγκρισμα πούμιασε σαν νάβγαυε απ' τα βάθη της γής...

Αδιαφορώντας για τό μούγκρημά του βρυκόλακα και ξέροντας καλά πως δεν μπορεί να σηκωθεί και να μας βιάρη, πριν διώσει ο ήλιος, τον σημάδεψα στο κεφάλι και τοίρριξα, βράζοντας ένα στεγνό άγριο χαράς.

Αλλά δεν πρόφτασα να τραβήξω την κάννη του τουφεκιού μου μέσα απ' τις μαγλίδες κι' έννοιμα ένα δυνατό δάγκωμα στο μύλο.

Έσκηρα άμέσως να διώ τι έινε και μια κραυγή φρίκης έξερψε απ' τό στόμα μου.

Κάτω στο πλακόστρωτο δάπεδο, πάνω στο τραπέζι, στα καθίσματα, πάνω στα όπλα είμαστε άνεβασμένοι, παντού, παντού γύρω μας, είχε έξυγεί μια θάλασσα από μεγάλους ποντικούς, μια θάλασσα μύρη και άπιαστα, που έρχόταν όρμητική έναντίον μας, σαν να έλε να μας πνίξη!...

Ο Δημήτρης είχε άναυριθεί επίσης την τρομακτικό κίνδυνο και κλοντούσε δεξιά κι' άριστερά, φοβάζοντας και βλαστημώντας :

—Καταρμένον μένος!... Οργή της Κολάσεως!... Διαβολοπύρι του διαβόλου!...

Από πού είχαν βγει όλοι αυτοί οι ποντικοί, πούος τους είχε κλέσει, τί τους είχε έδωσή τους γύ τον κίνδυνο που διέτρεχε ο βρυκόλακας;

Όσοδήποτε ο κίνδυνος δεν ήταν μικρός.

Είμαστε τριγυρισμένοι από έκατοντάδες ποντικούς, πούχαν βγει άσφαλώς απ' τα ύπογεια, τα θάμνια και τα κενώματα του πύργου. Υπήρχαν μεταξά αυτών τεράστια άγριοπύρινα, με συνθλιβρά δόντια και σπινθηρόβόλα, άγριόμένα μάτια. Υπήρχαν άκόμα τεράστια τυφλοπόντια, πούχαν άφή-

ΤΟΥ ΜΠΡΑΜ ΣΤΟΥΚΕΡ

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΙ ΑΣΤΕΙΑ

Όπως θα ξέρετε βέβαια, ο φίλος θεατρικός συγγραφέας κ. Ν. Λάσκαρης, έινε ένας από τους πλέον λογοπαίοντας Έλληνες.

Τη μαγιά του αυτή την επιγραμμίσια θαυμάσια ο διευθυντής της «Νέας Αληθείας» της Θεσσαλονίκης κ. Μπίτης, με τό έξης άμνηστο, τό όποιο είπα για τον άδελφό μου Αθηναίο καλαμπούρι :

—Είμαι βέβαιος, ότι ο Λάσκαρης γεννήθηκε μ' ένα καλαμπούρι στο στόμα, κι' όταν έρθει ή άρα—που ο Θεός να μη τό δώρη—να κλείσει τό στόμα του, θα τό κλείση μ' ένα καλαμπούρι!...

Ο βοιούεντης Θεσσαλονίκης κ. Ζαφείρης, για να δείξη τη μεγάλη αυτή καλαμπούριανία του Λάσκαρη, διαγένησε στον κ. Μπίτη την έξης φασαρία, την άποία έκαμε ο Λάσκαρης χάριν... ενός λογοπαγνίου :

Μια μέρα, στα 1913, είσέβαλε—είνε ή κυριολεξία—στα γραφεία της «Εστίας», στας Αθήνας, άσθμαίων και άλλόρων.

—Αδώνι, φώναξε στον μακαρίτη διευθυντή της «Εστίας», με τον όποιο συνεδέτο και διά συγγενείας, είμαι καταστραμμένος! Σ'δ μόνον μπορείς να με σώσης!... Και πρότει να με σώσης.

—Μοσέ Νέο, έχεις πού—πρωί κέρμα και άπαργίεις μονολόγους απ' τις κωμωδίες σου, του άπόντησε με τό αλάνη μενιδιά του ο Αδωνις Κύρου.

—Νά σε χαρώ, Αδωνι!... Κινδυνεύει ή ύπόληψή μου κι' έχω άνάγκη της ήθικης σου προστασίας.

—Δέγε λοιπόν και μ' έσκαψες. Βλέπεις, έχω και δουλειά.

—Έλα μαζί μου για πέντε λεπτά. Θα πάμε στο Κεσάτη την μητέρα κι' εκεί θα σε παρακαλέσω να βεβαιώσης κάτι...

Ξέρεις για ν' άποκατασταθής ύπόληψής μου. Θα πεταχτούμε με μόνιπλο και τα λέμε στο δρόμο.

Ο μακαρίτης διευθυντής της «Εστίας» έπισπεψε, ότι πρόκειται κάτι θα έπαθε ο Λάσκαρης και μπήκε μαζί του στο μόνιπλο.

—Δέγε λοιπόν, τί σου συμβαίνει; τον ρώτησε μόλις ξεκίνησαν.

—Νά, με δυο λέξεις, περί τίνος πρόκειται. Δύο φίλοι, που μάς περιμένουν στο Κεσάτη, άμφοτερόν με άεπαίμενα της ζωής μου, την όποία γνωρίζεις και θέλω να τους άντικρύψης.

—Δεν καταλαβαίνω τί μου λές.

Μα όσπου να ξεγρηθή και ή ο Λάσκαρης, τό μόνιπλο είχε φτάσει στο Κεσάτη. Εκεί καθόντουσαν σ' ένα τραπέζι ό τότε λογάρι του πυροβολικού και ήδη στρατηγός κ. Ιωάν. Πετρίδης κι' ο Νόντας Σημαντήρας, διαγένορος.

—Τί τον κουνήκατε, βοέ άδελφοί και με ξεπατίωσε αυτός ο τρελλός; τους ρώτησε ο Κύρου.

—Πέντε μύτερες, γκαρσόν και μεξέ! Έσπεισε να διατάξη ο Λάσκαρης, για να μην άρρήση τους άνίδεους φίλους του και φίλους του Κύρου να ξεγρηθούν ότι κανένας δεν τον έκωφόνισε.

—Μά γιατί πέντε μύτερες, αφού είμαστε τέσσερες; ρώτησε ο Αδωνις.

—Διψώ, διψώ πολύ, απάντησε ο Λάσκαρης.

Η μύτερες έφτασαν στο λεπτό. Ο Λάσκαρης κράτησε δυο ποτήρια. Τό ένα τό τοποθέτησε μπροστά στο τραπέζι που καθόταν και τό άλλο στο διπλανό τραπέζι που ήταν πίσω του.

—Μά τί σου συνέβη τέλος πάντων; τον ρώτησε ο Κύρου.

—Ακούσε λοιπόν, είπα ο Λάσκαρης. Πρόσεξέ με καλά. Τί σου θυμίζω τη στιγμή αυτή;

—Ένα δραπέτη του φρενοκομείου, απάντησε με θιαδ ο Κύρου.

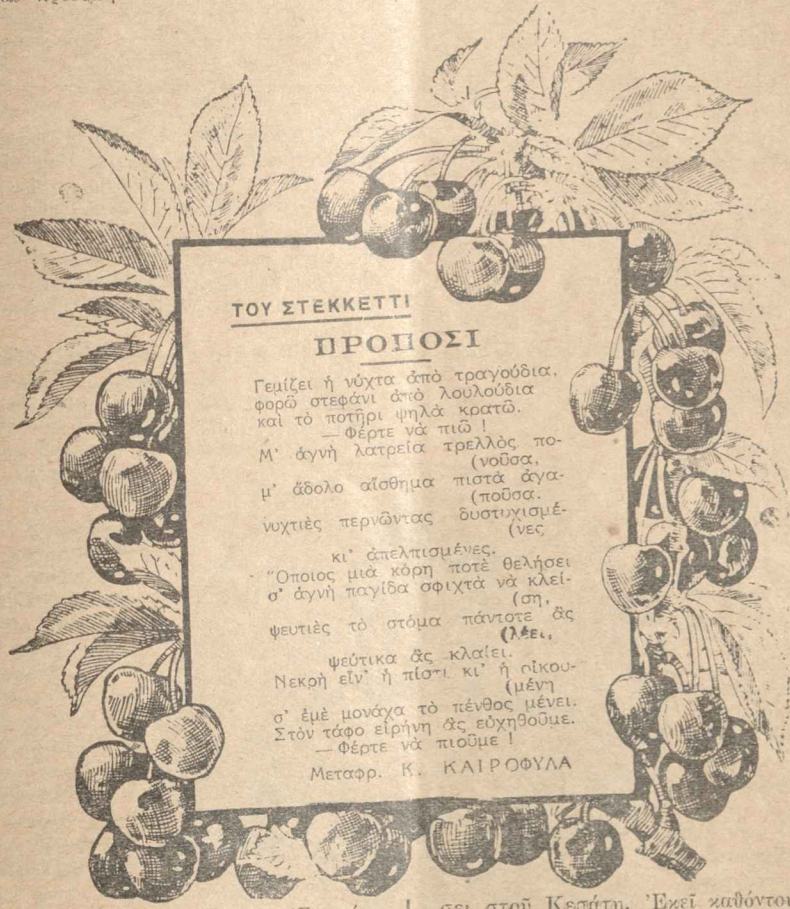
—Όχι, έχεις άδικο. Σ'δ θυμίζω τον άνθρωπο του Αίσωπου.

—Παύλ άνθρωπο;

—Τόν άνθρωπο που λέει ο Αίσωπος, ότι δυο.... μπ'όρας φέζει, την μεν έμπερσθεν, την δε άσπθεν!... Όρίστε! Μά... δυο μπ'όρας.

Και έδειξε στον κατάπληκτο Κύρου την μια μητέρα που είχε μπροστά του και την άλλη που είχε βάλει πίσω του...

Κόκκαλο ο Αδωνις Κύρου.

ΤΟΥ ΣΤΕΚΚΕΤΤΙ

ΠΡΟΠΟΙ

Γαίλει ή νύχτα από τραγούδια, φορό στεφάνι από λουλούδια και τό ποτήρι ψηλά κρατά.

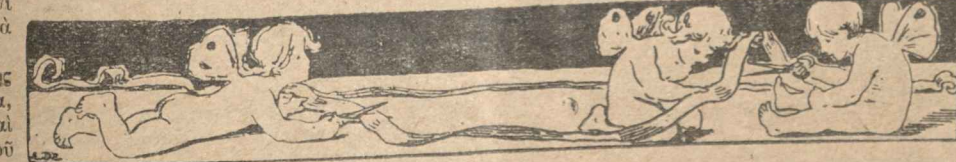
—Φέρτε να πιώ (ση, μ' άγνή λατρεία πρέλως πο- (νούσα, μ' άδολο αίσθημα πιστά άγα- (πούσα, λυχτιές περιώντας δυστυχιέ- (νές)

κι' άπελπισμένες, Όπως μια κόρη ποτέ θα έλθει σ' άγνή παγίδα σφαχτά να κλεί- (ση, ψευτιές τό στόμα πάντως δε (άει,

ψεύτικα δε κλάει, Νεκρή εί' ή πίστι κι' ή ήκου- (μένη)

σ' έμ' μονόχα τό πένθος μένει. Στον τάφο είρήνη δε εύχρόσμε.

—Φέρτε να πιώμε! Μεταφρ. Κ. ΚΑΙΡΟΥΛΑ

ΣΤΟ ΠΡΩΤΟΡΘΟ ΤΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΑΥΛΟΣ ΛΑΚΡΟΥΑ, Ο ΒΙΒΛΙΟΦΙΛΟΣ

Τὸ πρῶτο του μυθιστόρημα. Γιατί δὲν ἐξεδέθη. Ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ πνευματικοῦ του. Ἕνα κακὸν ῥόμα. Ἡ πελο-
δρένα μὲ τὸ θησαυρὸν. Ἕνας διαγωνισμὸς πρὸς συγγραφὴν ποιήματος. Ὁ Λακρουά ἀπετυγχάνει. Πρὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.
«Βγάλε ἔξω τὸν κύριον!...». Ὁ Λακρουά ὡς δημοσιογράφος καὶ ἡ Ἐπαναστάσις τοῦ 1821, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Παῦλος Λακρουά, ὁ ἐπὶ νομισματικῇ
ἐκπαίδευσί, μπόρει νὰ θεωρηθῇ ὡς
ὁ πατέρας τῆς βιβλιογραφίας, τῆς συ-
στηματικῆς δηλαδὴ καταγραφῆς τῶν
βιβλίων, καὶ ὡς ἕνας ἀπ' τοὺς κορυ-
φαίους λογίους τοῦ 19ου αἰῶνος.

Ἦταν γινὸς δημοσίον ὑπάλληλον
καὶ γεννήθηκε στὰ 1809. Ἀπὸ μικρὸ
παῖδ' ἀνέκα ἀγαποῦσε τὰ βιβλία καὶ
μὲ τὴν οἰκονομίαν του εἶχε κατορθώσει
ν' ἀποκτήσῃ μὴ βιβλιοθήκην, πληρὴ
τῶν κλασσικῶν συγγραμμάτων τῆς Γαλ-
λίας.

Ὅταν ἦταν ἀκόμα μαθητὴς, ὁ Λακρουά
εἶχε συγγράψῃ ἕνα ἄθλο, ἀλλὰ δὲν ὄχι-
θῆκε, κατὰ μίμησιν τοῦ Δουμά. Ἐνῶ

ὡμως τὸ ἔργο πλησίαζε πρὸς τὸ τέλος του, ὁ Παῦλος πῆγε νὰ ἐξο-
μολογήσῃ, μίλησε σχετικῶς στὸν πνευματικὸν του κ' αὐτὸς τὸν συμ-
βούλευσε νὰ σταματήσῃ τὸ μυθιστόρημα.

Ὁ μικρὸς Παῦλος ἀναγκάστηκε νὰ τὸ σταματήσῃ πρόωγα, ἀλ-
λὰ πῆρε τὴν ὑπόθεσιν τοῦ τελευταίου μέρους καὶ τὴν ἔκρινε... ῥόμα, τὸ
ὁποῖο ἔδωσε νὰ παρασταθῇ σ' ἕνα συνοικισμὸν θεάτρο. Ὑστερὶ
ἀπὸ δύο μέρη διῶς, ἐνῶ πίστευε διὰ τὸ ἔργο του εἶχε γίνῃ δεκτὸ,
ἔλαβε πίσω τὰ χειρόγραφα του μὲ τὴν δημεισίαν:

«Τὸ ῥόμα εἶνε πολὺ καλὸ, ἀλλὰ τὸ θέα-
τρο μὲν κατ' ἀρχὴν δὲν παίζει τέτοιον εἶδος
ῥόμα».

Ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέραν, ὁ Λακρουά κτέλλει
τὴν ἀπὸ ἀποστορὴν γιὰ τὸ θεάτρο, διῶς καὶ
γιὰ τὸ μυθιστόρημα.

Ἐπειδὴ διῶς ἔπρεπε κάποιον ν' ἀσχολήσῃ, ἔ-
πεξεργάσθη τὴν ἐκδοσὶ ἐνὸς χρονογράφου τοῦ με-
σαιῶνος, γιὰ τὴν ὁποία ἀναγκάστηκε τὸ πούλ-
ισ δι' αὐτὴν καὶ δὲν εἶχε.

Στὸ τέλος μάλιστα βρέθηκε στὴν ἀνάγκη
νὰ ἐκδώσῃ καὶ μὴ... πελοδρένα, τὴν ὁποία του
εἶχε κληροδοτήσει ἡ γυνὴ αὐτοῦ, μὲ τὴν παραγ-
γεῖα νὰ μὴ τὴν ἀποχωρήσῃ ποτέ.

Ἀρκετὸς μὲρος διῶς μετὰ τὴν πώλησιν τῆς
πολυθρόνας, ὁ Λακρουά βρέθηκε κάποιον τριτομέ-
νον ἕνα κομμάτι χαρτί, στὸ ὁποῖο ἡ γυνὴ εἶ-
σχε σημειώσῃ, ὅτι μετὰ τὴν πολυθρόνα εἶχε κρύ-
ψει ἕνα κομμάτι μὲ χρονογράμματα καὶ τραπεζογραμ-
μῆται, ἀξίας ἐν ὅλῳ 40.000 φράγκων.

Τότε ὁ Παῦλος κυριεύθηκε ἀπὸ πραγματικὴ
ἀπελπισίαν, κόντευε νὰ τρελλαθῇ κ' ἄρχισε ν'
ἀναζητᾷ τὸ πολυτιμὸν ἔπιπλον. Πολὴ γρήγορα
ὡνὸς πείστηκε διὰ τὴν ἀδύνατον νὰ τὸ βρῇ καὶ
ἐαναγύρισε στὴν ἐκδοτικὴν τὴν ἀσχολίαν.

Ὑστερὶ ἀπὸ λίγον καιρὸν, ὁ ὑπουργὸς τῆς
Παιδείας προκήρυξε ἕναν διαγωνισμὸν γιὰ τὴ σύνθεσιν ἐνὸς ποιήμα-
τος πρὸς τὴν ἀρετὴν, μὲ ἀξιάλογο ἔπαθλον.

Στὸ διαγωνισμὸν αὐτὸ ἔλαβε μέρος μ' ἕνα... ῥόμα τοῦ ἐμμετροῦ
κ' ὁ Λακρουά, ἀλλὰ ὅταν πῆγε ν' ἀκούσῃ τὴν κρίσιν τῆς ἐλλανοδι-
κῶν ἐπιτροπῆς, ἔβλεπε μὲ λύπη του διὰ τὸ βραβεῖο δόθηκε σ' ἄλλον.

Ἐξῶ φροντίζων τότε, ὁ νεαρὸς ποιητὴς ζήτησε ἀμέσως ἀρροδοσίαν
ἀπὸ τὸν ὑπουργόν, γιὰ νὰ παραπονεθῇ. Ὁ ὑπουργὸς τὸν δέχτηκε.
Παίρνοντας ὡμως θάρρος ἀπ' αὐτὸ, ὁ Λακρουά ἄρχισε νὰ... ἀγο-
ρεύῃ καὶ νὰ ζαλίσῃ τὸν ὑπουργὸν μὲ διάφορες ἀνοησίες, ὅσων ὁ
ὑπουργὸς ἀναγκάστηκε νὰ καλέσῃ τὸν κλητῆρα καὶ νὰ τοῦ πῇ:

— Βγάλτον ἔξω αὐτὸν τὸν κύριον!...

Ὁ Λακρουά ὠρίστηκε γιὰ τὴν ἀσχημὴ αὐτὴ ὑποδοχὴ καὶ γιὰ
τὴν ἐκδοτικὴν τύπωσιν ἕνα ἄθλο κατὰ τῆς ἐλλανοδικῶν ἐπιτρο-
πῆς, τὸν ὁποῖο στέκοντας στὴν πόρτα τῆς Ἀκαδημίας, μοίρασε σ'
ὁσους ἔμειναν μέσα.

Ὅλ' αὐτὰ δὲ γινόντουσαν στὰ 1825, ὅταν δηλαδὴ ὁ φιλοδοξί-
ταιος καὶ ὀρυμνικώτατος αὐτὸς νέος δὲν εἶχε συμπληρώσει ἀκόμα
τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας του.

Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὁ Σαιντ Ἀλμὶ ἴδωνος τὴν ἐφημερίδα «Φιγαρώ»,
στὴν ὁποία, μετὰ τῶν ἄλλων συνεργατῶν, προσέλαβε καὶ τὸν Λα-
κρουά ὡς πολιτικὸν συν-
τάκτην.

Ἐκεῖ ὁ Λακρουά
γνωρίστηκε μὲ τὸν πε-
ρίφημον κριτικὸν τῆς ἐ-
ποχῆς Γουλιό Ζανέν.

ὁ ὁποῖος μάλιστα ἀνέλαβε καὶ νὰ τὸν προστατεύσῃ. Συγγράμματα ἐκ-
μασε κ' ἕνα νέο τριπτακτοῦ ῥόμα μὲ τὸν τίτλον «Νύχτες καὶ αἵμα»,
τὸ ὁποῖο ὁ ἀρχισυντάκτης τοῦ «Φιγαρώ» ἀνέλαβε νὰ τὸ δώσῃ νὰ
παχθῇ ἀπὸ διευθυντὴ τοῦ θεάτρου «Ὀντέν», ὁ ὁποῖος ἦταν φίλος
του.

Τὸ ῥόμα παρετέμφθη στὴν κριτικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ θεάτρου, ἡ ὁ-
ποία τὸ ἀπέρριψε. Ὁ διευθυντὴς τοῦ «Ὀντέν» διῶς πῆγε ἰδιαι-
τῶς τὸ νεαρὸ συγγραφέα καὶ τοῦ εἶπε:

— Μάθε, ἀγαπητέ μου, διὰ γιὰ νὰ παρασταθῇ ἕνα τριπτακ-
τοῦ ῥόμα, πρέπει νὰ περιμένῃ τὴ σειρά του ἐπὶ δύο χρόνια. Κάτω τὸ
λοῦτον!... μονόπρακτο πού τὸ χρειαζόμαστε τώρα καὶ θὰ ἀναδῇ
ἀμέσως.

Πράγματι, ὅστερ' ἀπὸ μὴ βδομάδα, ὁ Λακρουά εἶχε διασκευ-
σῇ τὸ ῥόμα του σὲ... μονόπρακτο!

Ἡ ἀτυχία διῶς καταδόθηκε παντοῦ τὸ νεαρὸ συγγραφέα. Τὴν
προηγούμενὴ τῆς προμερίας, ὁ διευθυντὴς τοῦ θεάτρου προσεβλήθη
ἀπὸ κεραινοβόλο ἀποτυχησὶ καὶ πέθανε!

Ἐπὶ τὸ ἔργο τοῦ Λακρουά δὲν παύθηκε ποτέ.

Ἐκείνη τὴν ἐποχὴν, ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπαναστάσις βρισκόταν στὴν
ἀκμὴ τῆς καὶ, κοντὰ στὸ φιλελληνικὸν ῥόμα, ποὺ εἶχε σημασίαν
στὴν Ἑλλάδα, ἔπληξε καὶ μὴ μερίδα φιλοτουρκικῆ.

Τὴν ἡγεσίαν αὐτῆς τῆς μερίδος τὴν εἶχε ἀνέλαβε ὁ γυναικ-
φιλοτουρκικὸς μετρητὸς ντὲ Λιδρόν, ὁ ὁποῖος μάλιστα προσπαθοῦσε
νὰ συγκεντρώσῃ ἐθελοντὰς γιὰ νὰ παῖ μὴ
τοὺς καὶ νὰ πολεμήσῃ ὑπὲρ τῶν Τούρκων.

Τὸν εὐεργετικὸν αὐτὸν ὑποστηρικτὴν τῆς
Τούρκικης, ὁ Λακρουά τὸν ἐσκέπασε σὲ «Φι-
γαρώ» μὲ τὴν ἀποκρίσιν, ὅστε σὸ τέλος
ὁ μετρητὸς ἔγινε ἔξω φροντίζων καὶ αὐτὸς ἐν
πρωτῇ σὲ γυναικίαν τῆς ἐφημερίδος γιὰ νὰ ἐν-
τήσῃ ἱκανοποιήσῃ.

Ὁ Σαιντ Ἀλμὶ, ὁ διευθυντὴς τῆς ἐφημερί-
δος, ἔνας ἀνδρὴς ἡρακλεῖον διαστάσεων, ἐξο-
πλισμένος καὶ θαρραλὸς, ἀπελήθη αὐτοῦ
τὸν σκαρὸ τοῦ ἐπισκέπτου.

— Ποῖος εἶστε, κύριε; τὸν ρώτησε.

— Εἰμαι ὁ σατυριστὴς μαρξιστὸς...

— ... ντὲ Λιδρόν; συμπλήρωσε ὁ διευ-
τὴς.

— Ἀκριβῶς. Καὶ ἔρχομαι νὰ ἐν...

— ... τῆς ἐπαναστάσεως, προσέθεσε ὁ Σαιντ

Ἀλμὶ. Δὲν εἶν' ἐπὶ;

— Σὰς ἀπαγορεύω νὰ μὲ διακόψετε! φώ-
ναξε ὁ μαρξιστὸς.

— Μὰ! Ἐσέ, βίβλιον, ἔρχεστε νὰ μὲ
σφάζετε, εἶπε γελώντας ὁ Σαιντ Ἀλμὶ. Πῶς
εἶναι νὰ μάθετε διῶς διὰ ἄλλους πολλὴν δι-
κείαν. Εἰμαστε καμνὴ δεκαοκτὶ διῶς...

— Μοῦ εἶνε ἀδύνατον. Ἐγὼ ἀρκετοῦς φί-
λους, οἱ ὁποῖοι θὰ ἀναλάβουν νὰ ξεπερνῶνται διῶς τοὺς συντάκ-
τας.

— Ὁραῖα! Θὰ μεταφέρουμε δηλαδὴ ἐδῶ τὸν «Ἑλληνοτουρκικὸν

πόλεμον, δὲν εἶν' ἐπὶ;

— Μὴ μὲ εἰρωνεύεστε, κύριε!

— Ἀφήστε μας, καλέ, νὰ διασκεδάσουμε λιγάκι. Αὐτοῦ θὰ μὲς
σκατώσετε, ἔτσι δὲν εἶπατε; Καὶ μὲ τί ὅλο θέλετε νὰ μονομαχήσῃ-
με, ἀλλήθεια;

— Μὲ ξίφος ἢ μὲ πιστόλι.

— Μὲ κανόνι δὲν θέλετε;

— Ἐπειδὴ ἀπ' τὴν εἰρωνεὶαν αὐτῇ, ὁ μαρξιστὸς ἀναγκάστηκε νὰ
φύγῃ, χωρὶς νὰ σκεφθῇ νὰ ξαναγυρίσῃ ποτέ πίσω.

Ὑστερὶ ἀπὸ λίγον καιρὸν, τὸ «Φιγαρώ» ἄλλαξε διευθυντὴ κ' ὁ Λα-
κρουά ἔγινε τότε ἀρχισυντάκτης τῆς ἐφημερίδος.

Στὸ μετὰ τὸν ὡς δὲν ληρονομῶσε καὶ τὴ φιλολογία. Μόνος αὐτοῦ
μάλιστα ὑπερασπίστηκε διὰ τοῦ τύπου καὶ τὸ ῥόμα τοῦ Βικτωρ

Ὀυγκὸ «Ἀμὶ Ροβόρα», τὸ ὁποῖο παρεστάθη ἐπὶ τὸ ὄνομα τοῦ Παύ-
λου Φουσέ, τοῦ γαμπροῦ τοῦ μεγάλου ποιητοῦ.

Τὴν ἐποχὴν τῆς προμερίας τοῦ ἔργου αὐτοῦ ποὺ παύθηκε ἀπὸ
διέλλαν ἀποδοκιμασιῶν, ὁ Λακρουά ἐδημοσίευσεν σὲ «Φιγαρώ» τὴν
περίφημον θεατρικὴν κριτικὴν του, ποὺ ἀρχίζει ὡς ἑξῆς:

«Σπύριζε, ἡλίθιο ὁ
κροατήριον, σπύριζε ὁ
σὰ ἔργα εἰσαι ἀνέμω
νὰ καταλάβῃς!»

Λόγω τῆς ἐπιτετατῆς
αὐτῆς κριτικῆς διῶς τὸ

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΙΑΔΟΣ

ΤΟΥ ALPHONS BOUBERT

ΤΟ ΥΠΟΠΤΟ ΓΡΑΜΜΑ

ΠΡΟΣΩΠΑ
ΝΕΜΕΙ 30 ἔτων.
ΜΑΡΘΑ, γυναίκα του,
35 ἔτων. ΑΝΝΑ, καμα-
ρίστρια του, 20 ἔτων.
(Σ' ἕνα μικρὸ σα-
λόνι. Ὁ Φελίξ παίζει
πιάτο. Ἐξώφωρον μπαί-
νει ἡ Ἄννα μ' ἕνα
γράμμα σὲ χεῖρ).
ΑΝΝΑ.—Ὁ ταχυ-
δρομὸς ἔφερε ἕνα
γράμμα.

ΦΕΛΙΞ.—Εἶνε γιὰ μένα;

ΑΝΝΑ.—Ὁχι, κύριε, εἶνε γιὰ τὴν κυρία. Νόμωσ δι' αὐτὴν ἔδω.

ΦΕΛΙΞ.—(Παίρνει τὸ γράμμα καὶ τὸ κοιτάζει μὲ προσοχήν).—

Ἡ κυρία λαβαίνει συχνὰ γράμματα;

ΑΝΝΑ.—Ἀρκετὰ συχνά, εἶνε τώρα κάμποσος καιρὸς...

ΦΕΛΙΞ.—Ἄ, ἔτσι;... Καὶ πότε πῆρε τὸ προτελευταῖον γράμμα;

ΑΝΝΑ.—Ἐδῶ καὶ τρεῖς ἡμέρες, κύριε.

ΦΕΛΙΞ.—Ἐξείρε ἀπὸ ποῦ ἐρχότανε αὐτὸ τὸ γράμμα;

ΑΝΝΑ.—Ἀπὸ τὸ Παρίσι, διῶς βλα, κύριε.

ΦΕΛΙΞ.—Πολὺ καλὰ, Ἄννα. Σὲ παρακαλῶ μὴ πῆς στὴν κυ-
ρία σου τίποτα. Νά, πάρε εἰκοσι φράγκα...

ΑΝΝΑ.—Εὐχαριστῶ, κύριε.

ΦΕΛΙΞ.—Καὶ δώσε γρήγορα τὸ γράμμα στὴν κυρία σου.

(Ἡ Ἄννα παίρνει τὸ γράμμα καὶ φεύγει).

ΦΕΛΙΞ.—(Μόνος, ἀκουμπώντας στὸ πιάτο, χωρὶς νὰ παίξῃ).—

Τί μοῦ!... Δὲν τοῖλῶ νὰ τὸ πιστέψω... Ἡ Μάρθα λαβαίνει συχνὰ
γράμματα ἀπὸ τὸ Παρίσι;... Μὰ ποῖος τῆς γράφει λοιπόν;... Δὲν
ἀρκετοῦ ν' ἀναγνωρίσῃ τὸ γραμμὸν χαρακτῆρα τοῦ φακέλλου... Ποῖος

ἔχει γράμματα, Θεέ μου; Εἶνε καιρὸς
ποὺ τὴν βλέπω πολὺ σκεπτικῶς.
Ἡ συλλογιστὴ, ἄραγε; Ὅταν τὴ
κοιτᾷ τί ἔχει, ταράζεται καὶ κοκκινί-
ζει. Γιατί; Τί ποὺ κρύβει; Τί τῆς
πυκνώνει; Ἐχει μυστικὰ ἀπὸ μένα,
ἀπὸ τὴν ὁποία δοκίμαται διὰ μὲ λατρεῖ-
ται σὺν Θεῷ τῆς; Εἰμαι ζηλιάρης, πο-
λὴν ἐλπίδα. Δὲν δέλω οὐτε νὰ χο-
ρεύῃ καὶ ἡ γυναίκα μου μὲ ξένους.
Καὶ νὰ ποῦ ἔχει ἀλλογραφία μὲ
καμνόν... Ὁ, εἶνε τρομερὸ!... Αὐτὴ
δὲν εἶνε οὐτε γυνὴ, οὐτε συγγενεὶς,
οὐτε φίλος. Μὲ ποῖον ἀλλογραφίει
καμνόν; Μὲ ποῖον;...

(Μπαίνει ἡ Μάρθα).

ΜΑΡΘΑ.—Εἶσ' ἐδῶ, Φελίξ; Γι-
ὰ δὲν μὲ εἰδοποιήσας νὰ ῥῶ νὰ
σοῦ πάω συντομικά. Ἡ μήπως θέ-
λεις νὰ μείνῃς μόνος; Γιατί δὲν μοῦ
παῖς, ἀγαπημένε μου;

ΦΕΛΙΞ.—Μάρθα... Πῆρες ἕνα
γράμμα πρὸς ὀλίγον. Δὲν εἶν' ἐπὶ;

ΜΑΡΘΑ.—(Ταραχμένη).—Ἐν ἕνα
γράμμα;

ΦΕΛΙΞ.—Ναί. Ὁ ταχυδρομὸς ἔ-
φερε ἕνα γράμμα καὶ σένα.

ΜΑΡΘΑ.—Ἄ, ναί!... Μοῦ γρά-
φει ἡ σφίττα μου.

ΦΕΛΙΞ.—Ἡ σφίττα σου; Περί-
ηγο!... Ἄν δὲν κάνω λάθος, ἡ σφί-
ττα σου μένει στὴν λεωφόρον τῆς Ὁ-
πρας. Τὸ γράμμα διῶς ποῦ σου ἔ-
φεραν πρὸς ὀλίγον εἶνε γραμματόσημο τῆς ὁδοῦ Τάμπελ.

ΜΑΡΘΑ.—Τὸ πρόσθεξες αὐτό; Κι' ὡς δὲν ἔχει σημασίαν, Φε-
λίξ. Μπορεῖ νὰ ἔρραξῃ ἡ σφίττα μου τὸ γράμμα τῆς σὲ τὰ ταχυδρο-
μῶν μὲς ἄλλης συνοικίας τοῦ Παρισιῦ.

ΦΕΛΙΞ.—Ἰσως γάρω λάθος. Πάντως γιὰ κῆταξε καλύτερα τὸ
γράμμα.

ΜΑΡΘΑ.—Θεέ μου!... Δὲν ξέρω τί ἔκανα αὐτὸ τὸ γράμμα...

ΦΕΛΙΞ.—Μὰ μόλις πρὸς ὀλίγον σου τὸ ἔφεραν.

ΜΑΡΘΑ.—Ναί, ἀλλὰ δὲν ἦταν τίποτα ὀξιο λόγου. Μοῦ ἔγραψε

ἡ σφίττα μου γιὰ τὸ διόρθωμα ἐνὸς ἐπαναφορίου.

ΦΕΛΙΞ.—(Μὴ μοσῶντας νὰ κρατηθῇ).—Μάρθα!... Φτάνουν

«Φιγαρώ» ἐκείνη τὴν ἡμέραν ἐπιστολὴν ἀπὸ βλα τὰ καφενεῖα καὶ τὰ
καπνιστὰ τοῦ Κορτιέ Λατέν ἀπολύτῳ!... Ἀπὸ τὸ χαντάκιον αὐτὸ
ὁ Λακρουά ἔδωσε τὸ «Φιγαρώ» μ' ἕνα ἄλλο τέχνασμα. Τὴν ἡμέραν
ποὺ γινόνταν ἡ κηδεία τοῦ στρατηγικοῦ Φουά, ἔγραψε ἕνα πομπώδες
ἐπιτάφιο ἄρθρον καὶ τὸ φύλλο πονηρήθηκε σὲ διπλάσιον ἀριθμὸν μετὰ
τὴν θάνατον τοῦ δημοφιλῶς αὐτοῦ στρατηγικοῦ.

Ὁ Λακρουά ὑπέρθε κυρίως ἕνας ἀπ' τοὺς μανιωδεστεροὺς δι-
δασκόλους τοῦ κόσμου. Ἡ βιβλιογραφικὴς ἐργασίας του ἦσαν μνη-
μειώδεις. Ἡ βιβλιοθήκη του πλουσία.

— Ἀγαθὸ, εἶπε, ἕνα σπάνιον βιβλίον, περισσότερον κ' ἀπὸ μὴ
ἄλλαν γυναίκα!...

Ἐργατοῦ ἐπίσης ἀρετὰ φιλολογικὰ ἔργα καὶ ἀπέθανε διῶς εἶχε
καταστήσει τὴν δόξαν καὶ εἶχε ἀναγνωρισθῇ παγκοσμίως.

ΜΑΡΘΑ.—Γιατί δὲν μοῦ μιλάς, ἀγαπημένε μου;...

ΦΕΛΙΞ.—Ὁ, Θεέ μου... Θεέ μου!... Εἶνε δυνατόν;...

ΜΑΡΘΑ.—Γνωρίζεις αὐτὴ τὴν γυναίκα, Φελίξ; Δὲν σοῦ εἶνε
βέβαια ἀγνωστὸ τ' ὄνομα τῆς; Λευκὴ Ἰακώβου... Τὴ γνωρίζεις;

ΦΕΛΙΞ.—(Συντρεμμένος).—Συγχώρεσέ με, Μάρθα... συγχώρεσέ με!

ΜΑΡΘΑ.—(Δακρυομένη).—Ἡ δυστυχισμένη Λευκὴ!... Ἀπὸ τὴν
ἀποπλάνησιν, τὴν ἐγκατέλειψε βότερα μ' ἕνα παιδί στὴν ἀγκαλιά
γιὰ νὰ παντρευθῇ μ' ἕνα. Ἐγὼ δὲν ἤξερα τίποτα γιὰ δι' αὐτά.

Τὰ ἔμαθα βλα μετὰ τὸ γάμο μου. Ἡ φτώχῃ κόρη ἀπελπισμένη ἀπὸ
σένα, κατέφυγε σ' ἐμένα. Εἶνε τώρα ἕνας χρόνος ποὺ τὴν συντηρῶ
αὐτὴ καὶ τὸ παιδί τῆς, χωρὶς νὰ σοῦ πῶ τίποτα. Κι' ἐνῶ, ἐνῶ, ὁ
αἴτιος ὅλης τῆς συμφορᾶς, μ' ἔθριψε πρὸς ὀλίγον, μὲ εἶπες ἀπὸ τὴν...

Ἄ Φελίξ!... Φελίξ εἶσαι σκληρὸς!...

ΦΕΛΙΞ.—(Γονατίζει μπροστὰ στὴ Μάρθα καὶ φιλεῖ τὰ χεῖρα
τῆς).—Συγχώρεσέ με, καλὴ μου, ἁγία μου Μάρθα, συγχώρεσέ με...

ΜΑΡΘΑ.—(Τὸν βοηθεῖ νὰ σηκωθῇ).—Ναί, Φελίξ, σὲ συγχώρομαι.
Σὲ συγχώρομαι γιὰ τὸ ἀγαθόν... Σὲ συγχώρομαι γιὰ βλα... γιὰ τὸ λα-
τρεῖόν... Καλὴ μου Φελίξ, μὴν κλαῖς... Αὐτὴ εἶνε ἡ ζωὴ... Ἐλα στὴν
ἀγκαλιά μου, καλὴ μου... Κι' ἄς μ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΑΣΜΕΝΟΥ ΑΙΩΝΟΣ

Η ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ ΓΡΙΒΑ-ΚΑΛΛΕΡΓΗ

Ένας καυγάζ στο 1845. Τα παλληκάρια του Θεωδώρακη Γρίβα και οι αδελφοί Στράτοι. Μία νυχτερινή συμπλοκή στην όδον Αδριανού και η συνέπειές της. Το γράμμα του Δημητρίου Καλλέργη και η πρόσκληση σε μονομαχία. Παρά λίγο έμφύλιος σπαράγμος. Τα άλληπαλλάκια συμβούλια. Μία φρεσνή πρότασις του Γρίβα. "Όπου έπεράσιναι ο βασιλεύς" ο-
θον. Πώς έληξε το ζήτημα, κτλ.

Ο έπεισόδιον μεταξύ Μιχαλά—Γούπαρη και η δημιουργηθείσα σχετική φασαρία θυμίζει ένα παρόμοιο περιστατικό που συνέβη στα 1845. Δύο άντρες του Αγώνος, ο περίφημος για τον ευ-
ερέθιστο χαρακτήρα του Θεωδώρακη Γρίβα και ο επίσης θερμάκιος Δημήτριος Καλλέργης πα-
ραλίγο γ' αλληλοσκοτωθούν για πολιτικούς λό-
γους, δίνοντας έτσι αίφρομη σ' εμφύλιο πόλεμο
μεταξύ των δαδών τους. Ίδου πως εδημιου-
γήθη το ιστορικό έπεισόδιον :

Ο Θεωδώρακης Γρίβας, Γενικός Έπιθεωρη-
της του Στρατού τότε, κατοικούσε στην όδον
Αδριανού, όπου μαζεύονταν τα παλληκάρια
του, αποτελούντα την ακολουθία του. Ήταν
έπί της προθυπουργίας του Κωλέτη, και τα
πολιτικά πάθη ξαναμμένα.

Στις 10 Μαΐου 1845, κατά τις 8 το βράδυ,
δύο πολιτικοί αντίπαλοι του Γρίβα, οι αδελφοί
στρατηγοί Ιωάννης και Νικόλαος Στράτος,
περνούσαν από την όδον Αδριανού. Στην εξώπορτα του σπιτιού του
Γρίβα καθόντουσαν στανοπαδοί τα παλληκάρια του Γρίβα, ο Γκριτζα-
λης, ο Καλαμάτας, ο Κοροδόβιλος, ο Αράνης—μαδρός δουλος του
στρατηγού—και άλλοι της ακολουθίας του. Φαίνεται ότι οι δύο στρα-
τηγοί θα είχαν κάτι για τη συγκέντρωσι αυτή, γιατί άμέσως τα
παλληκάρια έροίχθησαν κατά πάνω τους και τους κινήγησαν, μαζί
με τον ίδιο το Γρίβα, ο οποίος τις στιγμής εκείνης έδωγαν από το
σπίτι του για να πάη στον Κωλέτη.

Οι δύο Στράτοι αναγκάστηκαν να το βάλλουν στα πόδια, γιατί
ο Γρίβαιος φαινόταν μαγισμένος και είχαν βγάλει τα σπαθιά τους.
Τρέχοντας όμως, τους έπρόφτασαν σ' ένα στενό.
Οι αδελφοί στρατηγοί στάθηκαν τότε με γυναι-
μένα κι' αυτοί τα σπαθιά, για να προστατέψουν
τη ζωή τους.

Η συμπλοκή υπήρξε φρεσνή, το αίμα έτρεξε
άρθρον. Ο Ιωάννης Στράτος έλαβε πέντε σπα-
θιές στο πρόσωπο, και ο αδελφός του λαβώθηκε
στο χέρι, αλλά τη στιγμή που ο Καλαμάτας έκα-
νε να του πάρη το σπαθί, ο Νικ. Στράτος τον
έλαβωσε στο στήθος. Έπεσαν και πιστολιές, α-
λλά χωρίς φονικό αποτέλεσμα. Ίσως ο Γρίβας και
τα παλληκάρια του να μην είχαν σκοπό να τους
σκοτώσουν, αλλ' άπλως να τους άφοπλίσουν για
να τους προσβάλουν, πράγμα δεινό για την εποχή
έκείνης της παλληκαριάς και της φιλομίας. Δι-
ηγούνται μάλιστα ότι ο Θεωδώρακης ο Γρίβας, κρι-
τώντας τη Μανρωά του (το όνομαστό μαρμαρι-
νικό χωριό του) φώναζε στους ανθρώπους του :
—Φτάνει ! Άστε τους να πάνε στο Διόλο !...

Και οι αδελφοί Στράτοι έβγαν βάφοντες τους
δούλους με το αίμα τους.

Αναθρασμός την άλλη μέρα στάς Αθήνας. Τα
πολιτικά πάθη—γιατί οι Στράτοι ήταν αντίκο-
λετικοί—άναψαν επικίνδυνος. Και ύστερ' από έξη
μέρες ο Θεωδώρακης Γρίβας, θέλοντας γ' απολο-
γήθη στην Κοινή Γνώμη, ριχνοντας το άδικο στους
...Στράτους, υπέβαλε την παρακάτω αναφορά, την οποία έδημο-
σίωσε και στις φιλικές του εφημερίδες. Ίδου το άγνωστο στους
παιούς και περίεργο έγγραφο, αλλά... προχρονολογημένο :

Αριθ. 29.
Έν Αθήναις, την 10 Μαΐου 1845, ώρα 10 μ.μ.
Ο υποστράτηγος

και Γενικός Έπιθεωρητής του στρατού προς το υπουργείον τών Στρατιωτι-
κών.

«Περι άποπειρας δολοφονίας των αδελφών Ιωάννου και Νικολάου
Στράτου κατά του υποφαινομένου.
«Θέλω να μεταβώ άποψε εις την οικίαν του Κυρίου Προθυπουργού,
εξελθόν περί την 8 ώρα μ.μ. της οικίας μου, συνοδευόμενος από μόνον
του Αναστασίου Καλαμάτα, άσπου εντελώς ως έν πλήρη άσφαλεία, και
διερχόμενος τας άφους, φθάνομεν εις την οικίαν του Κ. Δοσίου. Έκεί ένε-
ργούντες οι αδελφοί Ιωάννης και Νικόλαος Στράτοι μετ' άλλων τιμών,
ενα έλευσιν ημας δύο μόνους, σήρουν τα έρμ των και άρμούν. Ο μέν
Ιωάννης κατά του άσπου Καλαμάτα, ο δε Νικόλαος κατά' έμού. Εις την
αυτήν άσπην εύρεθέντες ημεις άντατάχθημεν, και ο μέν Καλαμάτας έπι-
στολιές, άσπασας, αύτην της χείρας του, καταβάλλον αυτόν κατά
της σπάθης μου, δυσκόλως και άλλως έξερυσίνην, και άποσπών την κατ'
έμού όρμη του Νικολάου, άποκρούω και τρέπω αυτόν εις φυγήν και τον
αδελφόν του Ιωάννην, έφρμήσαντά εναντίον μου, και οδώς άμφοτέροι κα-
κώς έφύγες.
«Προσβέτο δέ εις ταύτα, ότι διά το σκότος δέν ήδυνήθημεν ούτ' έγώ,
ούτε ο Καλαμάτας, να διακρίνομεν ποίοι ήσαν οι άλλοι οι μετ' αστών δυ-
τες και ότι ο δεύτερος ύποστυνόμενος Γιαννάκος, έλθόν μετέπειτα εις την οι-
κίαν μου, με έξεβαλίσεν επί κατ' άς έλαβε πληροφορίας, εις τών συνοδευ-
τών μου.»

Ο στρατηγός Ι. Στράτος.

όντων τους αδελφούς Στράτους έσυρε την πιστόλαν κατ' έμού, κατ' έμην
δμως δέν έλαβε έπάρ.
«Έντεθεν, έπειδή η πράξις αυτή φέρει χαρακτήρα θαράττου, ως και
πειρα δολοφονίας, άποτυχούσης εξ αιτίας άνεξήγητου της έλλειψης των
αυτουργών, καταγγέλλων αυτήν εις το Βασιλικόν Υπουργείον, έξαπομ.
κα'). Νά διαταχθή η σύλληψις άμφοτέρων των αδελφών.
β'). Νά παραδοθούν εις την άρμόδιαν άρχην, ίνα δικασθώσι κατ' ε-
μωρήθαι κατά νόμον.»

Θ. ΓΡΙΒΑΣ.

Αλλ' οι αδελφοί Στράτοι υπέβαλαν μήνισι, στην όποιαν έλεγαν
ότι οι έπατεθέντες ήσαν ο Γρίβας και οι μισοί του, και ότι έκιν ο
Γκριτζαλης και ο Καλαμάτας άρπασαν τον Νικόλαο Στράτο από τα
χέρια και προσπαθούσαν να τον άμφορέσουν το σπαθί, ο Θεός Γρί-
βας τον έγύτλησε στο χέρι, μ' όλα ταύτα κατόρθωσε ο Νικ. Στρά-
τος να βγάλη το σπαθί, αλλά κάποιος τοδωσε δεύτερη χτυπή και
τον άρρώπισε. Ο Ιωάννης όμως κρατώντας στερεώτερα το σπαθί
του, μπόρεσε εύκολότερα να γλυτώση.

Αναθρασμός λοιπόν μεγάλος στάς Αθήνας. Έξαρνα, ο Ίσως
κός από το "Αγρος συνταγματάρχης Δημήτριος Καλλέργης, ίτασι-
στος του "Οθωνος, φίλος των Στράτων, ήρωας της εποχής και
αυτός, φρεσνός στο πιστόλι, σπαθιστής άριτος, έδημιούργησε το πα-
λοφθό γράμμα στην «Ελλάδα» :

«Κύριε Συντάκτη της «Ελλάδος».

«Ο Αλόν» άναφέρει εις το τελευταίον φύλλον του ότι ο βασιλεύς έπι-
στεilen έμέ ως ύποσπότην του προς τον κύριον Ιωάννην Στράτον διά να
θεωσώθω περί των γεγονότων η διαθεσίσις αυτή του Αλόνος δέν έ-
χειται άληθείας, διότι ο βασιλεύς καμμίαν τοιαύτην διαταγήν δέν μοι έ-
σταυσε, καθόντι άνθρώποις μη σεβόμενοι τον νόμον και την έλευσιν του
σε. Μάλλον ότι άνθρώποις μη σεβόμενοι τον νόμον και την έλευσιν του
πολίτου έπέτασαν έξ έμέρας κατά του Κυρίου Ι. Στράτου επί σσημ.
τον δολοφονήσαν, έπεισα αδόκητος να έποικεθώ τον ελίκρη φίλο
μου Κύριον Στράτον, διασωθέντα ως εκ θαύματος από τας χείρας των δολο-
φόνων.»

Αθήναι, 14 Μαΐου 1845. Δ. ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ.

Οι Κολεκτικοί έγιναν έξο φρενόν από το γράμ-
μα αυτό. Ο Θεός Γρίβας μάλιστα έδωκε προ-
σκλητικό το γράμμα του Δημ. Καλλέργη και του
έστειλε μάρτυρες τους στρατηγούς Παπαδόστα
και Βάσσο, καλώντας τον σε μονομαχία. Στάμα
ο Γρίβας του έστειλε κι' ένα γράμμα γεμάτο φρο-
νιές και φρεσνές !

Ο Καλλέργης άπάντησε ότι θεωρεί ταπεινό
και την άξιοπρέπειά του γ' άπάντησιν σε τέ-
τοιον είδος γράμματα, όμως είνε πρόθυμος να
έτοιμος να μονομαχήσιν, σύμφωνα με τον Κώδικα
της Μονομαχίας, και άρισε τους μάρτυράς του.

Τότε, φαίνεται ο Θεωδώρακης ο Γρίβας τα χε-
ράστριζε. Από μονομαχίες δέν ήξερε, και άρχισε
να συλλογίζεται ότι δέν ήσαν άξιόνομο να επι-
βη κανείς μπροστά στο πιστόλι του Καλλέργη,
που ήσαν περίφημος σκαπαντής και είχε μονομα-
χήσει τάσες φορές με ξένους στο Παρίσι και α-
λόν... Το γούρσο λοιπόν ο Θεωδώρακης στα πτα-
λίκια : «Επρότεινε τρόπους μονομαχίας έξοπλι-
στούς, άγχιους. Νά κλειστούν όλοιόνχησι οι μί
κάμαρα, να βάλλη ο ένας την κομμάτιρά στο στή-
μα του άλλου και να τραβήξουν ! Η α στυ-
νηθούν (πάντα μονάχοι) σ' έναν έρμιο κάματο και
να δομηθούν ο ένας στον άλλο με το σπαθί στο
χέρι να κομματιασθούν, και άλλες τέτοιες φρε-
σφρονιές.

Αλλ' ο Καλλέργης άπέριψε τους τρόπους αυτούς.

—Εγώ, είπε, ούτε μάχιας είμαι, ούτε από μάγια θέλω να
σφαχτώ. Οι πολιτισμένοι άνθρωποι δέν μονομαχούν όπως οι ληστές
της Κερκυράς.

Στό μεταξύ, οι μάρτυρες των δύο αντιπάλων έδινεζαν τις εν-
νενοήσεις τους, χωρίς να φτάνουν σε αποτέλεσμα. Απεναντίας έ-
κόνταν να μπειν και αυτοί στα αίματα. Τα παλληκάρια του Γρίβα
εφρόβριζαν και προκαλούσαν τους ακολουθούς των Καλλέργη και των
Στράτων. Στο «Καφεείο της Ψαμίας Έλλάδος»—το έντετακτικό
των έπισκόπων άρχοντιστών—οι θαμνές παρακαλούσαν με άγιο-
ώδες ένδιαφέρον τη μονομαχία... που δέν γινόταν. Και οι δημο-
γράφοι έροίχταν καθέμερα λάδι: στην φωτιά ! Προσάκοντι η «Ελ-
λας».

Σοβαρότερος ο Δημ. Καλλέργης, θέλοντας να δώσει τέλος στο
ζήτημα αυτό, συνεκρότησε Συμβούλιο από 40 άξιωματικούς, φίλους
του. Την ίδια μέρα και την ίδια ώρα, ο Θεωδώρακης Γρίβας συ-
νεκρότησε άλλο συμβούλιο από δικούς του άξιωματικούς, διαβέβαιον
λοιπόν και οι άξιωματικοί, έτοιμοι γ' αλληλοκαταβούν και αυτοί.

Τότε πιά, ο Βασιλεύς "Οθων έκαμε και αυτός Υπουργικό Συμ-
βούλιο, το όποιον ανέθεσε στον ύποργόν των Στρατιωτικών Κίση
Τραβέλλα να συγκαλέσιν... επίσημο Συμβούλιο Τιμής, για γ' άπο-

ΑΘΗΝΑΊΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

Η ΦΩΤΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

ΗΣ Αίζας της φαινότανται πιά δια μαύ-
ρα. Η ζωή την τρώαζε, άποζητούσε τη
μοναξιά, φοβόταν τους ανθρώπους, η καρ-
διά της ήσαν ξεχειλιμένη από οδίνην.

Ο Λώρης καταλάβαινε την τραγωδία
που παίζονταν στην καρδιά της νέας και
προσπαθούσε να την παρηγορή.

Θεωρούσε πιά τη Λίζα ως αδελφή του,
και περισσότερο από αδελφή. Τους ένωνε
και τους δυο η έρωτική άπογοήτειν, ο πό-
νος και το φρομάκι της άγάπης.

Γι' αυτό ασθανόταν την καρδιά του να
σπαράσσεται, όταν συνεκρόταν πως σε λι-
γότερα πιά η Λίζα, για πάντα ίσως, όταν αυτή θα γύριζε
στη μητέρα της.

Κι' επί τέλους η μέρα αυτή έφτασε. Ένα πρωί, η Λίζα συνοδευ-
νη έπ' το παρό, τη θεία του Λώρη και το Λώρη, γύρισε σπίτι
της.

Η ημέρα της την περίμενε με λαχτάρα, μ' άγωνία. Η Λίζα
πια γ' αυτή το μοναχικό της παιδί, η νεκροαναστημένη κόρη της...
Μέρες την άνταρσε κι' άνοιξε την άγκαλιά της για να τη φι-
λή ή παλασσοποιημένη μητέρα λιποθύμησε. Μά και η Λίζα αισθάν-
θησε τα γόνατά της να λυγίζουν άπ' τη συγκίνησι και σοφίστηκε
αυτά.

Όταν η κυρία Αναρδή συνήρθε, ήρε την κόρη της στην αγ-
καλιά της, κι' έμειναν έτσι κλαίον-
τες έλ φρε.

Οι παροξυσμοί σεβόσθηκαν τον
παιδί τους κι' άποπαραβήθηκαν σ' ένα
έκτο δωματίο.

Σ' λίγο, ο Λώρης κι' η θεία του
έφυγαν.

Η Λίζα, άποκαρτεπόμενος τους,
παραβέσσε το Λώρη να πηγαίνη να
την βάλει.

—Είμαι μόνη πιά στον κόσμο, το
έλε Νάργεσσα κι' μιλώ για τα πε-
νηντα. Σας παρακαλώ...

Ο Λώρης της το ύποσχέθηκε.
Στο σπίτι τώρα είχε μείνει μόνον
ο πατέρας, φοβόμενος μήπως σιμεί
ταυς της γυναίκας, λόγω της μεγά-
νης της σιμνήσεως.

Η Λίζα και η μημή της, μόνες
ήσαν μέσα στο δωμάτιό τους, έσφιγγαν
και την άλλη στην άγκαλιά τους
και κλάιζαν λόγια τριαντά, λόγια
πενήντα.

Και τα μάτια τους κυλούσαν πο-
λύ το δάκρυα.

—Παιδί μου, άκατημένη μου Λί-
ζα, έλεγε η κυρία Αναρδή. Ήθελες
και να μω άνηγες και σύ !... Κι' έμένα, Λίζα μου, δέν με σέ-
βεταις έμένα !... Που θα μ' άφινε μόνη στον κόσμο, κόρη μου !

—Ω, μαμά, καλή μου μαμά, συγχώρεσε με, ψεύθηκε η Λίζα. Έ-
σπερμα μαμά, το έμολογώ... Ήμουν κακή, άπερίσκεπτη. Βήθησα το
παιδί μου στη σιμφορά και στο πένθος.

Πόσα δέν της έλεγε καθημερινώς, πόσο δέν την παρακα-
λούσε !...

Παρά το πόσο ήσαν φίλοι, η Λίζα δέν ήθελε να
παρακαλέσει τον Λώρη να την πάρη στο σπίτι.
—Αν ήξερες πόσο ύποφέρω, μικρή μου Λίνα !... Αν δέν
ήταν η μαμά, Λίνα, θ' άφωνα τη ζωή αυτή, τη μαύρη και ποδάτση,
για νάρθω να σε συναντήσω... Μά δέν θ' άργήσω, μικρούλα μου...
Αδικασσοποιημένη μου αδελφούλα, περίμενε με... περίμενε με...

Η κυρία Αναρδή, λημονώντας τον πόνο το δικό της, προσά-
θησε με κάθε τρόπο, να κόμνη τη Λίζα να ξεχάση και να πάγη να ξη
την άχαρη και θλιβερή ζωή που ζούσε. Πόσα δέν της έλεγε καθη-
μερινώς, πόσο δέν την παρακαλούσε. Μά η Λίζα ήσαν άμεταπείστη.
Δέν ασθανόταν άλλωστε κανένα πόθο για τις χαρές της ζωής. Κι'
ο μόνος άνθρωπος που ήλπιε, άπ' όσους πήγαναν σπίτι της, ήσαν ο
Λώρης.

Γιά το Λώρη έννοιωσε μία ξεχωριστή, μία αδελφική συμπάθεια.
Οι χαρακτήρες τους, η καρδιάς τους, η σκέψης τους μοιάζαν πολύ.
Ο Λώρης ήξερε να της μιλή έτσι, ώστε να μη την πλήγωνη. Κα-
θόταν πολλές ώρες μαζί του, χωρίς να κουράζεται, χωρίς να νιώθει
την ανάγκη να τρέξη και να τριτώση στην κάμαρά της.

Είχε μαζέψει όλα τα μικροτάγματα που άνηκαν στη Λίνα, από
την παιδική της κοιλία ως τις χτένες των μαλλιών της, τα γάντια
της και τα φρομάτια της κι' είχε φτιάσει ένα είδος μουσειού σ' ένα
μικρό κι' άτόμορο καμινάδα του σπιτιού.

Στο καμινάδα αυτό κλεινόταν όρες κι' όρες και μιλούσε με τ'
άνταρσμένα που άνηκαν στην αδελφή της, με τα μικροτάγματα που
ή Λίνα άγαπούσε.

Μιλούσε με τ' άνηγα αυτά πράγματα για κείνη που δέν ήπρηζε
πιά, πους έλεγε τους πόνο της καρδιάς της, τους έμπιστευόταν
τους μουσικούς της καθίσας, τάβριζε με τα δάκρυά της.

(Ακολουθεί)

—Μη λές τέτοια λόγια, κόρη μου.

—Ναι, μαμά, εγώ φταίω για όλα, μόνον εγώ. Έγώ σκότωσα την
αδελφή μου !...—Κόρη μου... Κόρη μου, μην το ξαναπής αυτό. Χριστό μου παιδί,
ήταν γραφτό να γίνει ό,τι έγινε... Η μοίρα μάς χτύπησε πολύ δυνατά.
Ας είνε εύλογημένο τ' όνομα του Θεού, παιδάκι μου !...

Έξη μήνες περάσανε.
Η κυρία Αναρδή ένε έντελώς καλή πιά. Μά πόσο φαίνεται γε-
ρασμένη, αλλοίμονο ! Η σιμφορά που την χτύπησε, η κρίσις που λίγο
έλειψε να την θανατώση, την έχουν συντρίψει. Τα μαλλιά της είνε
δύσαστρα. Η χλωμάδα της νεκρική.

Ντιμένη στα δάκρυα, βυθισμένη στο πένθος, πηγαίνει τασιτά
κάθε πρωί, χερμώνα—καλοκαίρι, στο Νεκροταφείο και σπάζει μ' άν-
θη τον τάφο της Λίνας.

Η Λίζα δέν λείπει ποτέ άπ' το πλευρό της. Η μαύρη της φο-
ρεσιά κίτρινα από χριστητή και από φανταστική την ξανθή άμορφή της.

Οι φίλσες του Νεκροταφείου που την βλέπουν μήνες τώρα, την
έχουν όνομάσει εή λυπημένη νεράιδας. Κι' αλήθεια, η Λίζα έχει χάσει
πιά την πρόση της χαρά, το παλιό της κέρι. Η καρδιά της είνε
μαύρη, πιο μαύρη κι' από την κορία χερμώνατικη νύχτα...

Δέν την ξαναπειράζει πιά νεκρική κρίσις, άπ' την παλιά κρίσις
δέν της έχει άπομείνει, όπως γίνεται συχνά, κανένα σημάδι. Μά η
καρδιά της είνε για πάντα ραγισμένη. Ξέρει πολύ καλά πως, ατία
του θανάτου της Λίνας ήσαν αυτή, Ξέρει πως λίγο έλειψε να θανα-
τώση και τη μητέρα της. Καταλαβαίνει πως σ' αυτή την ίδια χρο-
νιά η μητέρα της το πρόνοο γέρα-
σμά της, τα λευκά της μαλλιά, το πα-
ρά της λότης που θα την στείλη
το γρηγορώτερο στον τάφο...

Τάχει παρατήσει πιά όλα. Τη
μυσιση, τις άπαγγελίες, τους περι-
πάτους, τα σπάς, κάθε κοροίστιση
χαρά της ζωής αυτής. Μένει διαρκώς
κλεισμένη στο σπίτι, όλομόνη, ά-
πορνούοντας κι' αυτές τις φίλες της.
Δέν θέλει να δη κανένα. Δέν ένδιαρέ-
σται για τίποτε. Θιμάται μονάχο...
θιμάται και κλαίει...

Κάθε πρωί χίνει άφθονα θερμά
δάκρυα πάνω στο χώμα που σκε-
πάζει τη Λίνα. Γονατίζει, σκύβει στη
γη, έγγίζει τα χείλη της στο χώμα
και μιλάει σιγά, πολύ σιγά στην
πεθαμένη αδελφούλα της, τόσο σιγά,
πολύ σιγά κι' αυτή η μητέρα της δέν
την άκούει.

Ζητάει άπ' τη νεκρή συγχώρησι,
της άνοίγει την καρδιά της, της μι-
λάει για τη λυπημένη κι' έρμηκη ζωή
της, της ύποσχεται να πάη να τη συ-
κατήσιν γρήγορα :

Λίνα... Αδελφούλα μου, συγώ-
ρεσέ με !... Αν ήξερες πόσο ύποφέρω, μικρή μου Λίνα !... Αν δέν
ήταν η μαμά, Λίνα, θ' άφωνα τη ζωή αυτή, τη μαύρη και ποδάτση,
για νάρθω να σε συναντήσω... Μά δέν θ' άργήσω, μικρούλα μου...
Αδικασσοποιημένη μου αδελφούλα, περίμενε με... περίμενε με...

Η κυρία Αναρδή, λημονώντας τον πόνο το δικό της, προσά-
θησε με κάθε τρόπο, να κόμνη τη Λίζα να ξεχάση και να πάγη να ξη
την άχαρη και θλιβερή ζωή που ζούσε. Πόσα δέν της έλεγε καθη-
μερινώς, πόσο δέν την παρακαλούσε. Μά η Λίζα ήσαν άμεταπείστη.
Δέν ασθανόταν άλλωστε κανένα πόθο για τις χαρές της ζωής. Κι'
ο μόνος άνθρωπος που ήλπιε, άπ' όσους πήγαναν σπίτι της, ήσαν ο
Λώρης.

Γιά το Λώρη έννοιωσε μία ξεχωριστή, μία αδελφική συμπάθεια.
Οι χαρακτήρες τους, η καρδιάς τους, η σκέψης τους μοιάζαν πολύ.
Ο Λώρης ήξερε να της μιλή έτσι, ώστε να μη την πλήγωνη. Κα-
θόταν πολλές ώρες μαζί του, χωρίς να κουράζεται, χωρίς να νιώθει
την ανάγκη να τρέξη και να τριτώση στην κάμαρά της.

Είχε μαζέψει όλα τα μικροτάγματα που άνηκαν στη Λίνα, από
την παιδική της κοιλία ως τις χτένες των μαλλιών της, τα γάντια
της και τα φρομάτια της κι' είχε φτιάσει ένα είδος μουσειού σ' ένα
μικρό κι' άτόμορο καμινάδα του σπιτιού.

Στο καμινάδα αυτό κλεινόταν όρες κι' όρες και μιλούσε με τ'
άνταρσμένα που άνηκαν στην αδελφή της, με τα μικροτάγματα που
ή Λίνα άγαπούσε.

Μιλούσε με τ' άνηγα αυτά πράγματα για κείνη που δέν ήπρηζε
πιά, πους έλεγε τους πόνο της καρδιάς της, τους έμπιστευόταν
τους μουσικούς της καθίσας, τάβριζε με τα δάκρυά της.

(Ακολουθεί)

Πόσα δέν της έλεγε καθημερινώς, πόσο δέν την παρακα-
λούσε !...

ΟΙ ΑΣΣΟΙ ΤΟΥ ΤΕΝΝΥΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝ
ΤΗΝ ΜΠΑΛΛΑΝ
DUNLOP...

...ΜΕ ΡΑΚΕΤΤΑΝ

DUNLOP

21 ΚΡΑΤΗ ΕΚ ΤΩΝ ΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ 29
ΠΑΙΖΟΥΝ ΜΕ ΜΠΑΛΛΑΝ
DUNLOP ΤΟ DAVIS CUP
ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ **DUNLOP SPORTS CO LTD**
ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΑΙΜ. ΙΩΝΑΣ & Κ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΘΗΝΑΙ-ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ-ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ